บทที่ 5

ลักษณะเนื้อหาและการดำเนินธุรกิจของนิตยสารสกุลไทย

จากการศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์องค์กร รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของนิตยสารสกุลไทย" เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากนิตยสารสกุลไทยที่ออกจำหน่ายตั้งแต่ฉบับที่ 1 ประจำวันจันทร์ที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2497 จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2540 รวมทั้งสิ้น 2,254 ฉบับ แต่เนื่องจากนิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารที่ออกจำหน่ายมาเป็นเวลานานกว่า 44 ปีซึ่งอาจทำให้นิตยสารสกุลไทยบางฉบับที่เก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติชำรุดหรือสูญหายซึ่งผู้ศึกษาถือเอานิตยสารฉบับที่ยังคงมีอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติ (1,917 ฉบับ) เป็นตัวแทนของนิตยสารสกุลไทย นอกจากการศึกษาจากนิตยสารสกุลไทยแล้ว ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสารอื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ วารสาร และการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสกุลไทยทั้งหมด 7 คน ประกอบด้วย

1 คุณสุภัทร สวัสดิรักษ์

ตำแหน่ง บรรณาธิการอาวุโสของนิตยสารสกุลไทย

นามปากกา "สุภัทร สวัสดิรักษ์" "อาจารีย์" "วรรษิญา" ฯลฯ

2 คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

ตำแหน่ง ที่ปรึกษาของนิตยสารสกุลไทย

นามปากกา "กุลทรัพย์ รุ่งฤดี" ปถพีรดี" ฯลฯ

3 คุณสุวัฒน์ วรดิลก

ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพ.ศ.2534

นามปากกา "สุวัฒน์ วรดิลก" "รพีพร" "ไพร วิษณุ" ฯลฯ

4 คุณประยอม ซองทอง

นายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย คนที่ 12 (พ.ศ.2538-2540)

นามปากกา "สุดสงวน"

5 คุณชอุ่ม ปัญจพรรค์

นามปากกา ชอุ่ม ปัญจพรรค์

6 หม่อมหลวงศรีฟ้า มหาวรรณ

ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพ.ศ.2539

นามปากกา "ศรีฟ้า ลดาวัลย์" "สีฟ้า" "จุลลดา ภักดีภูมินทร์"

7 รศ.ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์

นามปากกา "ว.วินิจฉัยกุล" "แก้วเก้า" "ปารมิตา" ฯลฯ

ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆได้ดังนี้คือ

นิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของบริษัทอักษรโสภณจำกัดออกวางจำหน่ายครั้งแรก เมื่อวันจันทร์ที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2497 จำหน่ายครั้งแรกราคา 3 บาท (ปัจจุบันราคา 30 บาท) ซึ่งนับจากวันเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2540) นับได้รวมกว่า 44 ปี จากจุดเริ่มของบริษัทอักษรโสภณจำกัดซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนบำรุงเมือง เสาชิงช้า เป็นบริษัทที่รับพิมพ์หนังสือพระ และพิมพ์นิตยสาร "กุลสตรี" ซึ่งเป็นนิตยสารรายสัปดาห์ในเครือประชาช่าง และ "เดลิเมล์รายเดือน" จนต่อมาหนังสือพระและนิตยสารเหล่านั้นเลิกจ้างพิมพ์หนังสือดังกล่าว แต่ด้วยบริษัทมีบุคลากรและอุปกรณ์การพิมพ์ต่างๆทำให้เจ้าของบริษัทคือคุณประยูร ส่งเสริมสวัสดิ์ ได้ร่วมมือกันกับคุณลมูล อติพยัคฆ์ผลิตนิตยสารเล่มโดยใช้ชื่อหนังสือเก่าว่า "สกุลไทย" เป็นหนังสือขนาดแปดหน้ายกใหญ่ (9 1/2 X 13 นิ้ว) จำนวน 60 หน้า มีภาพสีเฉพาะปกหน้าและปกหลัง เนื้อหาในนิตยสารสกุลไทย (สมัยนั้นมักถูกจัดว่าเป็นหนังสือพิมพ์) มีนวนิยาย สารคดี และคอลัมน์ปกิณกะเป็นเนื้อหาหลัก

นิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารรายสัปดาห์แนวสาระและบันเทิงสำหรับครอบครัว เนื้อหาในยุคแรกๆเริ่มจากนวนิยายขนาดยาว 3 เรื่องโดยนักเขียนชายที่มีชื่อเสียงในขณะนั้นคือเรื่อง "จอมพิชิตพ่าย" โดย สุวัฒน์ วรดิลก เรื่อง "ชาติเสือ" โดย "อรวรรณ" และ เรื่อง "เกิดใต้คำสาบ" โดย อิศรา อมันตกุล อีกทั้งเรื่องสั้นจบในฉบับของสกุลไทยก็เป็นเรื่องที่แต่งโดยนักเขียนที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นเช่นกัน ตัวอย่างเช่น "จอน นาคี" โดย มนัส จรรยงค์(ฉบับที่ 2) "กุหลาบแดง" โดย สันต์ เทวรักษ์ (ฉบับที่ 3) "มุมหนึ่งของชีวิต" โดย ศรีรัตน์ สถาปนวัฒน์ (ฉบับที่ 4) "พระพรหมที่กรุงโรม" โดย ขอุ่ม ปัญจพรรค์ (ฉบับที่ 4) "ไปพร้อมกับลมหนาว" โดย "เวทางค์" (ฉบับที่ 5) "ป่าไม่ว่า" โดย พ.เนตรรังษี (ฉบับที่ 7) "ผู้สูญสิ้น" โดย "อาษา" (ฉบับที่ 8) เป็นต้น นิทานสำหรับเด็ก แต่งโดย "ปานทอง" สารคดีเกี่ยวกับเรื่องในต่างประเทศ คือ "สู่สวิสเซอร์แลนด์" โดย ชัยทัต สุนทรพิพิธ เรียบเรียงโดย รุ่งโรจน์ ณ นคร เรื่อง "บันทึกจากลอนดอน" โดย สุดา นครานุรักษ์ และปกิณกะต่างๆ

ในยุคแรกนักเขียนที่มีผลงานในสกุลไทยเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียง มีผลงานเป็นที่รู้จักในนิตยสารหลายฉบับ เช่น สุวัฒน์ วรดิลก "อรวรรณ" อิศรา อมันตกุล ก.สุรางคนางค์ เสนีย์ บุษปะเกศ "กุลปราณี" ขอุ่ม ปัญจพรรค์ ฯลฯ ซึ่งคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการอาวุโส ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

> *"นักเขียนคนไหนที่มีชื่อเสียงในช่วงนั้นเราก็ติดต่อ อย่างช่วงที่ออกระยะแรกๆนักเขียนที่มีชื่อ อย่างเช่น ก.สุรางคนางค์ ก.ศยามานนท์ ขอุ่ม ปัญจพรรค์ 3 คนนี้เป็นนักเขียนแม่เหล็กในยุคนั้น เราก็พยายามให้มีเรื่องของทั้งสามท่านต่อเนื่อง ต่อมาก็มีอย่างเช่น อ.ไชยวรศิลป์ นิตยา นาฏยสุนทร เป็นนักเขียนรุ่นอาวุโสมีผลงานมาก่อนแล้ว ก่อนที่สกุลไทยจะออกวางตลาด หรือ ว.ณ.ประมวลมารค ส่วนนักเขียนผู้ชายก็อย่างเช่น สด กูรมะโรหิต รพีพร ตอนแรกก็ใช้ชื่อ สุวัฒน์ วรดิลก ก็มีผลงานของท่านตั้งแต่เล่มที่ 1 ต่อมาท่านประสบปัญหาชีวิต คือไปต่าง*

ประเทศแล้วถูกจับ ก็เว้นไปนิดหน่อย แต่ว่าก็มีออกมาในรูปของนามปากกา "รพีพร" ตลอดมาจนกระทั่งปัจจุบัน" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

นักเขียนที่มีผลงานในสกุลไทยในยุคแรก คือ นายสุวัฒน์ วรดิลก และ นางชอุ่ม ปัญจพรรค์ กล่าวถึงที่มาของการเขียนนวนิยายให้สกุลไทยไว้เช่นเดียวกันว่า

"คุณลมูลติดต่อให้ไปเขียน ตอนนั้นกำลังโด่งดังทางละครด้วย ทางนวนิยายด้วย เขาขอให้ไปเขียนฉบับปฐมฤกษ์ เขียนเรื่องอะไรก็ได้ คุณลมูลเป็นนักหนังสือพิมพ์เก่า เพราะฉะนั้นเขาไม่ค่อยติดคาในเรื่องซินเดอเรลลา หรือว่าโรมิโอจูเลียต อะไรอย่างนั้น เขาชอบเรื่องชีวิต" (สัมภาษณ์ สุวัฒน์ วรดิลก , 21 มีนาคม 2542)

"ตอนนั้นดิฉันกำลังดังมาก ทุกฉบับจะต้องมีเรื่องของชอุ่ม ปัญจพรรค์ สกุลไทยเริ่มก่อตั้งขึ้นฉบับแรกเขาก็มาเชิญให้เขียนฉบับเปิดให้สกุลไทย เขียนมาเรื่อยๆ เขียนเรื่อง "ดอกฟ้าร่วง" "สุปฐพี" ก็เริ่มตั้งแต่ฉบับแรก นักเขียนตอนนั้นก็ยังหนุ่ม เช่นคุณมาลัย ชูพินิจ คุณลมูล อติพยัคฆ์กำลังอยู่ในวัยฉกรรจ์ ทำกันอย่างสนุกสนาน นักเขียนก็มี "อิงอร "อ.ร.ด." "สุวัฒน์ วรดิลก" ตอนนั้นคุณลมูลเป็นบรรณาธิการ คุณประยูร สงเสริมสวัสดิ์เป็นเจ้าของ คุณเกษม สงเสริมสวัสดิ์ซึ่งเป็นน้องของคุณประยูรเป็นคนมารับต้นฉบับที่กรมประชาสัมพันธ์ที่ดิฉันทำงานอยู่ ตอนนั้นเป็นกรมโฆษณาการ" (สัมภาษณ์ ชอุ่ม ปัญจพรรค์ , 2 เมษายน 2542)

นอกจากที่สกุลไทยจะเน้นที่นวนิยาย เรื่องสั้น อีกทั้งในส่วน "คอลัมน์และปกิเกียรณกะ" (คือคำว่า "ปกิณกะ" ในปัจจุบัน) ก็มีทั้งให้ความบันเทิงดังจะเห็นได้จากคอลัมน์ "ภาพยนตร์ ข่าวและวิจารณ์" โดย แถลง พยัคฆวรรณ (จัดทำในพ.ศ.2497) ชมพู ชูพงษ์ (เป็นผู้จัดทำในพ.ศ.2498) และเปลี่ยนชื่อคอลัมน์มาเป็น "คุยเฟื่องเรื่องหนัง" ในพ.ศ.2499 คอลัมน์ "เพื่อนักเพลง" โดย วิจิตร วัลลิสุต (พ.ศ. 2497) เป็นคอลัมน์ที่เกี่ยวกับดนตรีเนื้อเพลงไทยและเพลงสากลรวมทั้งโน้ตเพลง ต่อมาในพ.ศ.2498-2499 สุภางค์ พิจิตรคุรุการ เป็นผู้จัดทำ คอลัมน์ "สอดแทรก" โดย กลาดู เป็นคอลัมน์ที่มีเรื่องตลกขำขันขนาดสั้น (พ.ศ.2498) คอลัมน์ "อารมณ์ขัน" โดย วิจิตร ปิ่นจินดา ในพ.ศ.2499 เป็นต้น และให้เนื้อหาสาระความรู้แก่ผู้อ่าน เช่นคอลัมน์ "รอบฟ้า" โดย แกรนด์ กฤษฎา เขียนทัศนะเกี่ยวกับเรื่องราวรอบตัวที่เกิดขึ้นและประสบในชีวิตประจำวัน คอลัมน์ "เสน่ห์และบุคลิกภาพ" โดย โกเมศ เป็นคอลัมน์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับความสวยความงาม การแต่งกายเพื่อบุคลิกที่ดี คอลัมน์ "โอชารส" โดย จิตรา เป็นคอลัมน์ที่สอนการทำอาหารคาวหวาน คอลัมน์ "ทั่วไทย" โดย สันตสิริ เป็นคอลัมน์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องไทยๆ ในพ.ศ.2498 เป็นต้น

นอกจากที่สกุลไทยเป็นผู้กำหนดเนื้อหาเพื่อเป็นนิตยสารสาระและบันเทิง สกุลไทยเริ่มส่งเสริมเรื่องการเขียนและภาษาไทยโดยเปิดคอลัมน์ "สนามกวี" ให้ผู้ที่สนใจเรื่องโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนได้ส่งเข้ามาให้สกุลไทยพิจารณาคัดเลือกลง คอลัมน์ "ประกวดจดหมายรัก" เพื่อผู้อ่านที่สนใจ และมีความ

สามารถในการเขียนได้ส่ง "จดหมายรัก" ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงเข้าประกวดซึ่งมีทั้งเขียนเป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง และคอลัมน์ "ประกวดเพลงยาว" ในพ.ศ.2499

การนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทยเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ปรับปรุงคุณภาพของเนื้อหาเรื่อยมา บางคอลัมน์ในสกุลไทยเป็นคอลัมน์ที่มีมาตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในแบบที่คล้ายคลึงกันแต่เปลี่ยนชื่อคอลัมน์ ผู้จัดทำ ไปตามยุคสมัยคือ คอลัมน์ "ศูนย์กลางสกุลไทย" โดย โอปะเรเตอร์ เป็นสื่อกลางที่มีข่าวเกี่ยวกับบุคคลในวงสังคม (คล้ายกับคอลัมน์ "กิตติมาจำนรรจา" ในสกุลไทยฉบับปัจจุบัน) เริ่มในพ.ศ.2497 คอลัมน์ "ชตาของท่านรอบเจ็ดวัน" โดย ยูปิเตอร์ เป็นการทำนายดวงชะตาแต่ละสัปดาห์ "ขันไชน์" เป็นผู้จัดทำในพ.ศ.2498 (ปัจจุบันผู้จัดทำคือ "นนทจักร") คอลัมน์ "สนมอินทร์สนทนา" โดย สนมอินทร์ เป็นคอลัมน์ที่ใช้สื่อกลางระหว่างนิตยสารกับผู้อ่าน ตอบจดหมายที่ผู้อ่านเขียนถึงบรรณาธิการ เริ่มในพ.ศ.2498 เปลี่ยนชื่อคอลัมน์และผู้จัดทำเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันคือคอลัมน์ "ปากกาพาที" โดย พจนพร)

เมื่อเทียบเนื้อหาของสกุลไทยจากยุคแรกกับสกุลไทยในยุคหลังๆ รูปเล่มของสกุลไทยยังมีขนาดเท่าเดิมคือเป็นหนังสือเย็บแบบมุงหลังคา ขนาด 9 1/2 x 13 นิ้ว ภาพปกอาจเปลี่ยนไปตามกระแสความนิยม มีการพัฒนารูปแบบการถ่ายภาพปกรวมทั้งภาพแฟชั่นที่ต่อเนื่องจากปก ต่อมาสกุลไทยอัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถและพระบรมวงศานุวงศ์ และมีการปรับเปลี่ยนเรื่อยมา ซึ่งคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวว่า

> *"เป็นไปตามกระแส ช่วงแรกที่ออกปี 2497 ก็เหมือนนิตยสารอื่นๆที่มีภาพปกออกไปถ่ายแฟชั่น ตอนหลังที่มีพระบรมฉายาลักษณ์มากเพราะเป็นช่วงที่พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จฯเสด็จต่างประเทศแล้วท่านก็มีข่าว เราก็เห็นว่าชุดท่านสวยก็ขอพระราชทานไป ท่านก็พระราชทานมาก็ลงปอย จากนั้นมาช่วงที่ถ่ายแฟชั่นแบบแต่งแฟชั่นแต่งหน้าเลย ตอนนั้นก็เกี่ยวกับกระแสอีกเพราะว่าเป็นช่วงที่สังคมเริ่มมีกระแสมาทางแฟชั่นมาก มีโรงเรียนเสริมสวยมากมาย มีความตื่นตัวเรื่องแฟชั่นตะวันตกเข้ามามาก เราก็คิดว่าลองดูสิว่าเอาภาพแฟชั่นจากโรงเรียนเสริมสวยมาแทนที่เราตัดจาก Magazine แล้วก็มาสู่ความคิดที่ว่าเมื่อเป็นอย่างนี้ก็ควรถ่ายภาพปกที่รับกัน ก็เลยเกิดธรรมเนียมการถ่ายแฟชั่นที่ว่าติดต่อร้านเสื้อ ร้านเสื้อติดต่อนางแบบหรือว่าช่วยกันมองนางแบบ ดาราบ้าง ร้านเสื้อก็จัดเสื้อมาให้เป็นชุดๆแล้วก็ถ่าย ถ่ายตามชายทะเลตามสถานที่ต่างๆ เป็นแผนการโปรโมทหนังสือให้คนอ่านเกิดการตื่นตัวที่จะตามช่วงนั้นช่วงนี้ เช่นรับฤดูร้อน ออกไปตามจังหวัดต่างๆเก็บภาพเป็นมรดกทางวัฒนธรรม อะไรทำนองอย่างนี้ก็ตามกระแสอีก หลังจากนั้นก็มาสู่ช่วง 6 ตุลา 14 ตุลาคม 2516 กระแสด้านความฟุ่มเฟือยเกิดขึ้นมาก เราก็ต้องเอนเอียงไปทางนี้ด้วย จะเห็นได้ว่าเรามีภาพปกที่เกี่ยวกับอาชีพของคน ถ่ายภาพคุณยายกำลังนั่งกี่ทอผ้าที่เกาะยอ เป็นช่วงกระแสที่ต่อต้านความฟุ่มเฟือย ช่วง 14 ตุลา 16*

เป็นต้นมาจนถึงประมาณปี 20 ประมาณนี้แล้วค่อยกลับไปเป็นแฟชั่น" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

นโยบายของนิตยสารสกุลไทย

นิตยสารสกุลไทยคล้ายกับนิตยสารผู้หญิงฉบับอื่นๆที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ "สาระและบันเทิง" ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอให้สกุลไทยเป็นนิตยสารเพื่อ "สาระและบันเทิงสำหรับครอบครัว" ซึ่งจะเห็นได้จากเนื้อหาในสกุลไทยที่ได้ศึกษาในบทที่ผ่านมา และ มีการกล่าวถึงนโยบายดังกล่าวในสกุลไทยว่า

"นโยบายของบริษัทอักษรโสภณจำกัด ผู้เป็นเจ้าของซึ่งได้ร่วมวางแนวทางกันมาแต่แรกให้สกุลไทยเป็นหนังสือเสนอทั้งสาระและบันเทิงเพื่อครอบครัวและเพื่อผู้อ่านทุกระดับชั้นในแวดวงกว้างทุกอาชีพ เรื่องส่วนใหญ่จะเป็นบันเทิงคดี ทั้งนวนิยาย เรื่องสั้น และแม้เรื่องประเภทบทความหรือสารคดีก็มักคำนึงถึงวิธีการเขียนที่ใช้เทคนิคของบันเทิงคดี คือวรรณศิลป์เข้าจับเพื่อให้อ่านสนุกและเข้าใจง่าย"

"สกุลไทย" ยึดมั่นในปณิธานที่จะสร้างสรรค์นิตยสารที่เพียบพร้อมด้วยคุณค่าสาระและบันเทิงเพื่อยังประโยชน์ให้แก่ผู้อ่านอย่างคุ้มค่าที่สุด" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 31 ฉบับที่ 1583 ประจำวันอังคารที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2528)

"หากท่านผู้ใดมีสกุลไทยฉบับที่ ๑ แล้วนำมาเปิดดูเทียบกับฉบับที่ ๑๘๘๑ปัจจุบันนี้ จะเห็นความแตกต่างกันอย่างมากมายด้านรูปแบบและวิวัฒนาการด้านการพิมพ์และผลิต แต่โดยเนื้อหาหลักของสกุลไทยแล้วที่ยืนหยัดอยู่ที่นโยบายของบริษัทอักษรโสภณจำกัด ผู้เป็นเจ้าของซึ่งได้ร่วมกันวางแผนร่วมทางกันมาแต่แรก ให้สกุลไทยเป็นหนังสือที่เสนอทั้งสาระและบันเทิงเพื่อครอบครัวและเพื่อผู้อ่านทุกระดับชั้นในแวดวงกว้างทุกอาชีพ"(จากบรรณาธิการ ปีที่ 34 ฉบับที่ 1745 ประจำวันอังคารที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2531)

"สกุลไทยมีคำขวัญว่า "นิตยสารเพื่อสาระและบันเทิงสำหรับครอบครัว" คำขวัญนี้เป็นหลักการใหญ่หรือเป็นนโยบายสำคัญที่สกุลไทยยึดถือตลอดมาเกือบ ๔๐ปีเต็มแล้ว เรามุ่งเสนอเนื้อหาแก่ผู้อ่านด้วยเรื่องราวทางวัฒนธรรมและเรื่องเพื่อครอบครัวตลอดมาเป็นประจำโดยไม่ต้องมีการ "รณรงค์" นวนิยายต่างๆหลายประเภท หลายแนวจากนักเขียนของเราล้วนมีพื้นฐานอยู่ที่ครอบครัวหรือ "คน" ในครอบครัว ภูมิปัญญาของแต่ละแบบที่บรรดานักเขียนสังเกตใคร่ครวญ พินิจพิจารณาและหยิบยกมาเป็นบทบาทตัวละครในเรื่องนวนิยายที่สร้างสรรค์ขึ้นเป็นเครื่องสะท้อนถึงสังคม ถึงวิถีชีวิต ถึงความคิดจิตใจ ซึ่งล้วนเป็นวิถีของวัฒนธรรม เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วย่อมมีวิจารณญาณว่า อะไรเป็นเรื่องที่ควรรับ อะไรควรอนุรักษ์ อะไรควรสร้างสรรค์และอะไรที่ควรปล่อยวางด้วยขัดแย้งต่อค่านิยมทางสังคม หรือไม่อาจไปกันได้กับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน" (ด้วยความรักและเคารพ โดย บรรณาธิการอาวุโส ปีที่ 40 ฉบับที่ 2063 ประจำวันอังคารที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2537)

"รูปแบบในช่วงแรกๆนั้น เราก็วางโดยที่ว่าคาดคะเนว่าผู้อ่าน (พูดถึงเล่มแรกๆ) ในด้านหลักการคือคาดคะเนว่าเราจะทำหนังสือเป็นแนวสาระและบันเทิงในครอบครัว นี่คือเป้าหมายที่เป็น Concept ของเล่มของเรา เป้าหมายในการออกหนังสือเล่มนี้เพื่อให้เป็นหนังสือที่เสนอสาระและบันเทิงในครอบครัว เพราะฉะนั้นคอลัมน์ก็ดี เรื่องก็ดีก็มุ่งให้เข้าอยู่ในประเด็นนี้คือจะมีเรื่องนวนิยายบ้าง สารคดีบ้าง แฟชั่น คอลัมน์ที่ให้ความรู้ง่ายๆสั้นๆเกี่ยวกับครอบครัวเกี่ยวกับพ่อบ้านแม่เรือนและเด็ก อะไรอย่างนี้ก็เป็นโดยรวมจะเป็นภาพแบบนี้ ทีนี้เมื่อออกสู่ตลาดแล้วระยะเวลาที่ดำเนินงานมาเรื่อยๆบวกกับแนวโน้มของสังคมทำให้เป็นตัวปัจจัยหลักที่จะทำให้เราต้องนำมาพัฒนาหนังสือให้สอดคล้อง อย่างช่วงนั้นเป็นช่วงที่สังคมเริ่มตื่นตัวรับเอาอารยธรรมแฟชั่น หรืออะไรหลายๆเรื่องจากตะวันตกเข้ามารวดเร็ว สื่อเริ่มรวดเร็วขึ้น เพราะฉะนั้นก็จะเห็นว่าลักษณะคอลัมน์ของเราก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ อย่างเช่นตอนที่ดิฉันเข้ามาในช่วงแรกที่เข้ามาทำเต็มตัว ดิฉันเปลี่ยนจากลักษณะของการตัดแฟชั่นจากต่างประเทศ สมัยนั้นหน้าแฟชั่นในนิตยสารผู้หญิงทั่วๆไปจะตัดจากแฟชั่นต่างประเทศมาแปะแล้วก็พิมพ์ ทีนี้เราก็เห็นว่าตอนนี้สังคมบ้านเราเริ่มเป็นตัวของตัวเอง มีโรงเรียนสอนตัดเสื้อ มี Designer สกุลไทยก็ติดต่อตามโรงเรียนสอนตัดเสื้อหลักๆในช่วงนั้น ขอให้เขาออกแบบเสื้อให้เราแล้วเราก็หานางแบบมาถ่าย ก็เริ่มกันมาตั้งแต่ช่วงนั้น นี่ก็เป็นตัวอย่างหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ยกตัวอย่างมาให้ฟังว่าเป็นการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เจริญขึ้น พัฒนาขึ้นรวมทั้งงานต่างๆก็เริ่มมีมากขึ้น เมื่อก่อนสังคมไทยเป็นสังคมแบบเงียบ เวลาส่วนใหญ่จะเป็นไปอย่างมีเนื้อหาสาระ คนอ่านจะอ่านหนังสือ จะทำงานอะไรก็ตามแต่ก็เรียกว่าสังคมที่จะอุดคนออกไปคบหาสมาคมซึ่งกันและกันน้อยกว่ายุคที่ผ่านๆมา ทีนี้พอเริ่มมี เราก็ต้องมองแล้วว่า เราต้อง Supply คนอ่านในด้านนี้ด้วย เพราะฉะนั้นก็จะเริ่มมีคอลัมน์ประเภทงานข่าวสังคมต่างๆ รวมทั้งประเภทข่าวที่เป็นข่าวเนื้อหาและข่าวที่เป็นภาพจะเริ่มมีขึ้นแล้วก็พอมีการประกวดนางสาวไทยเราก็ต้องสนองความตื่นตัวของคนที่มีมาทุกๆปี ตอนนั้นการประกวดเป็นเรื่องขึ้นหน้าขึ้นตามากเลย เช่นการประกวดเทพี ประกวดนางสาวไทยซึ่งนางสาวไทยทุกปีตอนนั้นเป็นตำแหน่งที่เรียกว่านางสาวไทยจริงๆ ทุกจังหวัดต้องส่งตัวแทนมา ของเราก็ต้องตื่นตัวตามกระแสอย่างเช่นมีการประกวดนางงามของจังหวัดไหน เราก็ยกกองไปถ่ายทำ ไปเอาข่าวมา เอาภาพมาเสนอ พอถึงระยะเวลาที่มีเทศกาลประกวดนางสาวไทย เราก็ต้องมีการเก็งมีการเสนอข่าวความเคลื่อนไหวแล้วก็ลงภาพลงข่าวลงเรื่องอะไรอย่างนี้มาเรื่อยๆ นี่คือตัวอย่างคอลัมน์หน้ากลางๆ" สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"นโยบายการทำหนังสืออย่างสกุลไทย ซึ่งมุ่งให้เนื้อหาสาระและความเพลิดเพลินถูกใจผู้อ่านด้วย ขณะเดียวกันก็มุ่งทางด้านธุรกิจด้วยเพื่อความคงอยู่ควบคู่กันไปอย่างนี้ ไม่ใช่ง่ายหรอกค่ะสำหรับสถานการณ์และสังคมอย่างในปัจจุบัน คือสังคมที่ความคิดของผู้คนแตกต่างกันไปคนละทิศละทาง หาหลักหรือจุดมการณ์ร่วมกันยาก ฉะนั้นก็เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของคนทำ

หนังสือเหมือนกันที่นอกจากทำเพื่อความคงอยู่และเพื่อเอื้อผู้อ่านแล้ว ก็ยังต้องช่วยเหลือสังคมและประเทศชาติของตนด้วยในฐานะที่เราเป็นส่วนหนึ่งของชาติ"

"การเสนอเรื่องก็ดี เสนอภาพก็ดีในหนังสือสกุลไทยนั้นเราเสนอเพื่อการ "สร้าง" เป็นใหญ่ ไม่มีจุดมุ่งหมายอย่างอื่นแอบแฝงเรื่องความเพลิดเพลินบันเทิงใจหรือความสวยงามถูกอกถูกใจนั้นเราไม่พูดถึงกันละเพราะเป็นของแน่ชัดตายตัวอยู่แล้วที่เราจะต้องกระทำเพื่อวัตถุประสงค์นี้ก่อนเป็นรากฐาน การ "สร้าง" ของเรา ต่อจากนั้นก็คือการ "สร้าง" ความเข้าใจดีที่พึงเกิดต่อกัน สร้างคุณธรรมซึ่งกันและกัน สร้างความรักความสามัคคีกันไม่ว่าจะเป็นความรักในส่วนบุคคล ความรักในส่วนรวม ความรักธรรมชาติและตลอดไปจนถึงความรักมนุษยชาติ" (สนทนาพาทีกับบรรณาธิการผู้ช่วย โดย สุภัทร สวัสดิรักษ์ ปีที่ 23 ฉบับที่ 1174 ประจำวันอังคารที่ 19 เมษายน พ.ศ.2520 : 41)

ความสอดคล้องกันในเรื่องนโยบายที่นำมาสู่การนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทย นอกจากการกำหนดนโยบายที่แน่นอนแล้ว เนื้อหาที่เป็นนโยบายหลักยังคงอยู่อันเป็นจุดยืนของสกุลไทย แต่ส่วนที่จะทำให้รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงคือ ปัจจัยทางสังคม ความสนใจของผู้อ่าน ฯลฯ บุคคลหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ว่า

"เราดูแนวโน้มความสนใจของผู้อ่านในช่วงเวลาต่างๆที่เข้ามาในกระแสของสังคม เรามองเป็นจุดแรก เป็นเหมือนจุดขายก็ว่าได้ เพราะว่าเราทำหนังสือทุกวันนี้ก็ต้องมองด้วยว่าเสนออะไรออกมาแล้วเราจะขายได้ไหม คนจะชอบไหม อันนี้เป็นปัจจัยหนึ่งมาบวกกับปัจจัยของผู้อ่าน บางอย่างผู้อ่านจะเรียกร้องมา หรือให้คำแนะนำมา เราก็ถือเป็นเรื่องสำคัญแล้วก็อีกส่วนหนึ่งก็คือเรา create ของเราเอง ก็คือเราจะดูสภาพแวดล้อม" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"มันมีหลายอย่าง เขามีลักษณะหลากหลาย ทำไปเขายิ่งไขว่คว้าหาสิ่งที่จะมาเพิ่มคุณค่า คุณภาพของหนังสือ จะสังเกตได้ว่าเมื่อทีวีเฟื่องฟู เขาเอางานของทีวีเข้าไป คงจำได้ว่าทีวีทั้งนั้น ในระยะปีกว่าแล้วที่คุณสุภัทรเอานักแสดงออกปกสกุลไทย นี่ทำเพื่ออยู่ นี่ทำเพื่อพึ่งพิงกันระหว่างวรรณกรรมแล้วก็ทางบันเทิง ทางทีวี หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ มันเกี่ยวพันกันแยกไม่ออกแล้วทั้งสามสื่อย่างเหล่านี้มารวมกันในสกุลไทยเสมอทุกสัปดาห์ สังเกตให้ดีว่าสมัยก่อนไม่มีอย่างสกุลไทย เดลิเมล์วันจันทร์สมัยนั้นจะหยิบเรื่องทีวี เขาไม่ชอบ เขาไม่เอา นักเขียนเขารู้สึกว่ามีศักดิ์ศรีสูงกว่านักแสดง แต่เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้วเปลี่ยนไปหมด"

"ต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคโลกาภิวัฒน์ ในทุกด้านทุกวงการ เราไม่เคยนึกว่ารับข่าวจากทั่วโลกผ่านดาวเทียม เราก็ได้พบสิ่งเหล่านี้ คุณสุภัทรรวบรวมเอาไว้ เขาเข้าใจ ความคิดแรกที่เกี่ยวกับราชสำนัก เพื่อเอาตัวรอด เพื่อมีภูมิคุ้มกัน หนังสือฉบับอื่นก็คิดอยู่แค่นี้ถึงได้ดับคว่ำไป

รายสัปดาห์หลายฉบับเปลี่ยนมาออกเป็นรายเดือนเหมือนกัน เป็นหนังสือสวยงาม แฟชั่น" (สัมภาษณ์ สุวัฒน์ วรดิลก , 21 มีนาคม 2542)

"รูปเล่มและเนื้อหา-ผมว่ารูปเล่มเหมาะสำหรับผู้หญิง เพราะว่าหนึ่งคนอ่านส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ผู้หญิงเลือกหนังสือ เลือกเพราะว่าเหมาะใส่กระเป๋า อยู่กับบ้าน รูปเล่มเปลี่ยนแปลงหน้าตาของหนังสือส่วนใหญ่ในความรู้สึกที่ผู้อ่านที่เป็นผู้หญิง เราจะเห็นได้ว่าคณะอื่นเข้ามาจะพยายามปรับเปลี่ยนให้คนอ่านรู้มีการเปลี่ยนแปลง แต่ในความรู้สึกของผู้หญิงที่อ่าน คนอ่านทั่วไปรู้สึกว่าไม่เหมือนกับที่เราคุ้น สตรีสารแม้ว่าตอนหลังท่านก็พยายามปรับเปลี่ยนมาบ้างแต่ว่าคนที่ทำงานกับท่านจะรู้สึกว่าเขาอยากจะปรับเปลี่ยน อยากจะทำให้หน้าตาทันสมัย อาจารย์ท่านไม่ยอม ทั้งๆที่สตรีสารไปได้ ในที่สุดก็ต้องเลิก"

"เนื้อหาสกุลไทย รูปเล่มปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ ผมว่าการวางหัวเรื่องก็ดีการพาดหัวเป็นส่วนสำคัญซึ่งคนอ่านที่ไม่ใช่นักทำหนังสือจะไม่รู้สึก แต่ถ้าเราที่เป็นคนอ่านที่ทำหนังสือด้วย เราจะรู้ว่าบรรณาธิการคนนี้มีฝีมือหรือไม่มี จะไม่รู้สึกสะดุดแสดงว่าบรรณาธิการทำงานเป็น ในสกุลไทยเราจะรู้สึกไม่สะดุด ในหนังสือบางเล่มผมเคยพูดว่าหัวเรื่องยังไงก็ไม่รู้"

"ผมว่าลักษณะใหญ่ก็ยังเหมือนเดิม เขาเป็นแนวบันเทิงแล้วก็เป็นบันเทิงสำหรับครอบครัว ลักษณะอย่างนี้ก็จะมีอยู่เสมอ ลักษณะที่เขาพูดไว้ วิธีการคัดเลือกนักเขียนผมรู้สึกว่าไม่เปลี่ยนแปลงเท่าไร เพียงแต่คุณสุภัทรพยายามทำให้ทันสมัยมากขึ้น เขามีวิทยาการใหม่ๆออกมา มี INTERNET ตอนหลังความที่มีวัยรุ่นสนใจอยู่มากก็เลยต้องมีแผนกที่พูดถึงวัยรุ่น เอาวัยรุ่นเข้ามาตอบปัญหา มีคุณอรรถนพ คุณมณฑาณี ซึ่งคุณสุภัทรทำตัวให้ทันสมัยอยู่เสมอ อะไรที่ตัวเองไม่ถนัดก็อาจจะไปหาคนที่อย่างนี้มา" (สัมภาษณ์ ประยอม ซองทอง , 22 เมษายน 2542)

"รูปเล่มนี้เขาไม่เปลี่ยนแปลง เขาเป็นยังไงเขาก็เป็นอย่างนั้นซึ่งความจริงแล้วมันดี ดีที่ตัวนิตยสารเองเพราะเหตุว่าคนจะมีอุปทานคือเมื่อเห็นว่ามีรูปเล่มอย่างนี้เคยอ่านรูปเล่มอย่างนี้แล้ว พอไปเปลี่ยนแล้วเขารู้สึกว่าไม่ใช่ เป็นอุปทานของคนซึ่งนิตยสารจำเป็นจะต้องยึดเอาไว้ ยกตัวอย่าง "สตรีสาร" ถ้าไปเปลี่ยนอย่างอื่นก็ไม่ใช่สตรีสาร แม้แต่เนื้อหาจะเหมือนกันแต่รูปเล่มเปลี่ยน อุปทานของคนจะรู้สึกว่านี่ไม่ใช่สตรีสาร นี่ไม่ใช่สกุลไทย เพราะฉะนั้นสกุลไทยเขาจึงคงรูปเล่มของเขาไว้อย่างนั้น เพราะอาจจะเกรงอุปทานคนว่านี่ไม่ใช่สกุลไทย"

"เนื้อหาเขาไม่ค่อยเปลี่ยน เขายังยึดนวนิยายเป็นหลักอยู่ อย่างที่เขาเคยยึดอยู่ แต่ว่าบทความเขาต้องเปลี่ยนไปบ้างตามความนิยม แต่เมื่อก่อนเขาไม่มีสัมภาษณ์บุคคล อย่างที่เล่าไปแล้วว่าปัจจุบันคนอยากรู้อยากเห็น เขาก็ต้องไปสัมภาษณ์คนแต่นคนดังเอามาลง ซึ่งปัจจุบันสกุลไทยจะมีมาก" (สัมภาษณ์ มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ , 29 เมษายน 2542)

"รูปเล่มและเนื้อหามีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ต่อให้ตัดหน้าสกุลไทยออกมาแผ่นเดียวแล้วส่งให้ทายปนกับนิตยสารอื่นๆก็แยกออกว่าเนื้อความไหนเป็นของสกุลไทย"

"รูปเล่มมีขนาดใหญ่กว่านิตยสารอื่นโดยมาก มีตัวพิมพ์ที่ไม่ซ้ำกับนิตยสารขนาดเดียวกัน เช่น ศรีสยาม การจัดหน้า เว้นที่ว่าง (Space) ไม่ซ้ำกับศรีสยาม การใช้ Font กับหัวเรื่อง คอลัมน์ ภาพประกอบไม่เหมือนนิตยสารฉบับอื่น"

"เนื้อหา มีคอลัมน์เกี่ยวกับวัฒนธรรม อินเตอร์เนต บทความหลากหลายไม่ซ้ำแบบนิตยสารอื่น แต่ในความหลากหลายมีเอกลักษณ์ คือผดุงทางด้านวัฒนธรรม และก้าวไปกับโลกยุคสื่อสารไร้พรมแดนเท่าๆกัน"

"นิยายบางเรื่อง หาอ่านจากนวนิยายขนาดเดียวกันไม่ได้เพราะผู้เขียนเขียนให้สกุลไทยเท่านั้น เช่นนิยายของแก้วเก้า และว.วินิจฉัยกุล คอลัมน์ประจำเช่น ฝากใจไว้ที่นี่ ของน้ำผึ้งปา แฟชั่นของสุภาพิมพ์ มีเฉพาะที่สกุลไทย" (สัมภาษณ์ วินิตา ดิถียนต์ , จดหมาย)

"ก็ยังมีหลักการของเขา ไม่มีที่ติแล้วก็หาข้อบกพร่องไม่ได้ ไม่ว่าจะคอลัมน์อะไร รู้สึกว่ามีสาระมีคุณประโยชน์ เพราะฉะนั้นจึงได้อยู่มั่นคงมาจนกระทั่งวันนี้ หลักวิชาการเขาก็เหมือนเดิม มีการพิมพ์เท่านั้นแหละที่แพร่หลายขึ้น ดีมีคนรักทั่วไป ดังมาก นอกจากหนังสือบางกอกที่แม่ค้าอ่าน เดี๋ยวนี้แม่ค้าก็อ่านสกุลไทย แต่ก่อนอ่านบางกอกแสดงว่าเอื้อมมือไปถึงประชาชนทุกชั้น ผู้ใหญ่ก็อ่าน คนหนุ่มสาวก็สนใจ ทุกระดับ"

"เขาทำหนังสือเพื่อคนทุกระดับชั้นไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่เพราะฉะนั้นเขาจึงมีคอลัมน์แปลกๆแล้วก็ดีถึงได้รางวัลก็เหมาะสม เขาคัดเลือกกันจริงๆ เขามีหลักการดีจึงอยู่ได้ยืนยาว เรื่องการจัดการ การขาย การหาเรื่องต้นฉบับ เขาไม่ได้เอาเปรียบนักเขียน" (สัมภาษณ์ ชฎุม ปัญจพรรค์ , 2 เมษายน 2542)

"หนังสือออกมาแข่งขันเยอะแยะมาก รูปเล่มแบบใหม่ที่เห็นอยู่ทุกวันนี้ มีคนเคยคิดให้สกุลไทยเปลี่ยนแปลงรูปเล่มไป คิดกันหนักคล้ายว่าเกือบเปลี่ยนแปลง แต่ในที่สุดนโยบายเขาก็เลยไม่เปลี่ยนแปลง เพราะว่าในรูปเล่มอย่างนี้เป็นเอกลักษณ์ของสกุลไทยซึ่งคนไม่เปลี่ยนแล้วคนก็รับได้ หนังสือนี้ก็เหมือนรูปแบบหนังสือในต่างประเทศ นิตยสารในต่างประเทศมีชื่อเสียงอย่างที่ออสเตรเลียหนังสือที่มีชื่อเสียงดังๆของครอบครัวในต่างประเทศเกือบทุกเล่มจะมีลักษณะอย่างนี้มานานแล้วซึ่งเดี๋ยวนี้ก็คิดว่ายังเป็นอยู่ หนังสือ ASIA TIMES และเย็บกลางอย่างสกุลไทย เล่มโตซึ่งยังเป็นลักษณะหนังสือที่ขายดีมีชื่อเสียงของโลกอยู่ขณะนี้ เขาเรียกว่าหนังสือแปดหน้ายกใหญ่อย่างสกุลไทย ซึ่งก็มีผลเกี่ยวข้องกับสกุลไทย ทำไมสกุลไทยจึงไม่เหมือนคนอื่น เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง ใช้วิธีเย็บกลางอย่างที่สกุลไทยทำ ไม่ได้เย็บสันเหมือนเปรียวแพรว ดิฉัน พลอยแกมเพชร ซึ่งเป็นหนังสือคล้ายเฉพาะกิจ มีผลต่อการยืนหยัดของสกุลไทย"

"เนื่องจากมีมาตรฐานมาตั้งแต่ต้น การวางแนวการทำงานมาตั้งแต่ต้นอย่างที่เล่าแล้วโดยเฉพาะเมื่อคุณสุภัทรเข้ามา เขากำหนดนโยบายโดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ในระยะเริ่มแรกจะไม่ค่อยมีใครทำ เขาจะอยากทำหรือไม่นั้นไม่ทราบแต่เขาจะไม่หาความรู้ ไม่ใช่ว่าจะหามาได้ง่ายๆ คุณสุภัทรก็ต้องทำมิตรไมตรี หรือว่าหานักเขียนที่จะมาช่วยได้และเป็นความรู้ที่

ถูกต้อง เพราะว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเรื่องละเอียดอ่อนจะมาทำชุยๆไม่ได้ ต้องทำอย่างดีและถูกต้อง เป็นความรู้ที่จะเทิดทูนด้วยเพราะว่าพระองค์ท่านทรงงานอย่างมาก มีคุณประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง ไม่ใช่ว่าไปประจบประแจงแล้วเอามาเขียน เราต้องหาข้อมูลที่เป็นความจริงแล้วถูกต้อง มีส่วนที่ทำให้เห็นพระองค์ท่านเสียสละอย่างไรจึงจะเขียนได้คนที่จะเขียนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ก็ต้องค้นคว้าหรือมีประสบการณ์ แต่ประสบการณ์นี้ต้องเลือกเหมือนกันว่าเหมาะสมที่จะนำออกมา เขียนได้อย่างไรก็ต้องมีอัจฉริยภาพ มีการคัดเลือกมีความคิดอ่านเพราะฉะนั้นหนังสือก็มีมาตรฐานมีคุณภาพหรือเป็นที่พอใจของผู้อ่าน"
(สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

"ดิฉันว่านโยบายของสกุลไทยหลังๆนี้เขาตามความนิยมของสังคม กระแส เรียกว่าตามกระแสความนิยมของสังคม คือสังคมหลังๆปัจจุบันสนใจเรื่องเกี่ยวกับสิ่งรอบๆตัว สิ่งแวดล้อมในสังคม เพราะฉะนั้นสกุลไทยคล้อยตามกระแสความนิยม ดิฉันว่าอย่างนั้น ดิฉันว่าปัจจุบันนี้มีคนอ่านอยากจะรู้เรื่องอะไรที่กว้างขวางออกไป โดยเฉพาะอยากรู้เรื่องของคนนั้นคนนี้ในกลุ่มต่างๆ เพราะฉะนั้นสกุลไทยเขาสนองความต้องการของคนอ่านคือบางทีก็นำคนที่เป็นนักธุรกิจเป็นนักการเมือง เอามาลงรวมทั้งเรื่องส่วนตัวของเขาด้วย เพราะปัจจุบันนี้คนอยากรู้เรื่องส่วนตัวของคน อยากรู้เรื่องราวของคนดังซึ่งดิฉันคิดว่าไม่เฉพาะแต่สกุลไทย นิตยสารอื่นๆก็เหมือนกันคล้อยตามกระแสนิยมของสังคมซึ่งคนในสังคมเราเกือบทุกวันนี้ต้องการรู้เรื่องของคนเด่นคนดังสนองความต้องการของคนอ่าน ต้องตามกระแส หนังสือสมัยก่อนธุรกิจเป็นรองคือส่วนมากเขาจะทำด้วยอุดมการณ์ อุดมคติ มีหลักยึดของเขา แต่ปัจจุบันนี้ไม่ว่าหนังสืออะไรทั้งนั้นเป็นไปตามกระแสความนิยมก็อยู่ไม่ได้ แม้แต่นักเขียนก็เหมือนกัน จะเห็นว่านักเขียนเมื่อก่อนนี้คนตามนักเขียน นักเขียนเขียนอะไรมาคนตาม แต่ปัจจุบันนี้ ส่วนหนึ่งของนักเขียนตามคนว่าคนสนใจอะไรก็เขียนคล้อยตามความพอใจของคน เพราะฉะนั้นแม้แต่นักเขียนเองตั้งแต่รุ่นโน้นกับรุ่นปัจจุบันนี้ก็แตกต่างกัน นักเขียนที่เขียนตามกระแสความนิยม พอออกมาเรื่องหนึ่ง คนก็เดาออกแล้วว่าจะต้องเป็นอย่างนี้ แล้วเวลาเขียนไปบางทีคือสนุก ดึงอารมณ์ นักเขียนที่เก่งๆในปัจจุบันนักเขียนเด็กๆเขาเก่งที่เขาดึงอารมณ์คนอ่านให้ร่วมได้ นี่ก็เป็นเรื่องสำคัญแต่จะเป็นอยู่เฉพาะระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น พวกนักเขียนที่ดึงอารมณ์คนอ่านอย่างเดียว ปัจจุบันมีเยอะที่นักเขียนดึงอารมณ์คนอ่านให้ดูคล้อยตามโดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นดึงง่าย ดึงให้ร่วมคล้อยตาม" (สัมภาษณ์ มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ , 29 เมษายน 2542)

"อดีตของสกุลไทยเป็นอดีตของรุ่นผู้ใหญ่...หมายถึงคณะผู้ทำงานของบริษัทอักษรโสภณ จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของมาตลอดเวลา ๔๓ ปี ได้ทำงานร่วมกันมาด้วยความอุตสาหะอดทนด้วยความขยันหมั่นเพียร ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน ด้วยความโอนอ่อนผ่อนปรน ไม่ประมาทไม่ให้ความสำคัญตนเหนือผู้อื่น และมีความกตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีอุปการคุณ นับแต่เบื้องสูงสุด คือพระบรมราชวงศ์ผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ จนถึงนักประพันธ์ นักเขียนทุกรุ่น เอเย่นต์

ผู้จำหน่ายเผยแพร่สกุลไทยทุกคน บริษัทร้านค้าที่ลงพิมพ์โฆษณา ผู้ผลิต ผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ท่านผู้อ่านของเรา"

"มือของทุกท่านที่อุ้มชูจับต้องเรามาแต่ครั้งอดีต เป็นมือที่แข็งแกร่งมั่นคงประดุจฐานคอนกรีตหรือรากแก้วของต้นไม้ใหญ่ที่ได้แผ่ขยายและสืบทอดความนิยมสู่มือของรุ่นต่อๆไปให้เห็นคุณค่าของสกุลไทยมาจนทุกวันนี้"

"น้ำใจไมตรีของท่านผู้อ่านที่หลั่งไหลมาให้เราดังที่ได้นำลงพิมพ์นับแต่ฉบับนี้ไปจนตลอดเดือนพฤศจิกายนเป็นความอบอุ่นที่ได้บอกกล่าวความสัมพันธ์อันดีงามต่อกันมาแต่ต้นจนปัจจุบัน"

"ท่านผู้อ่านเห็นคุณค่าของสกุลไทย ขณะเดียวกันสกุลไทยก็เห็นคุณค่าและความสำคัญของท่านผู้อ่าน"

"ผู้อ่านของเราทุกเพศ ทุกรุ่น ทุกวงการ มีความหมายต่อการทำงานของสกุลไทยตลอดมา ตั้งแต่รุ่นผู้ใหญ่ในอดีตจนถึงรุ่นหลัง ทุกวันนี้ คณะทำงานของสกุลไทยก็ยังยึดมั่นอยู่ในหลักการเดิม คือพยุงรักษาฐานอันมั่นคงของท่านผู้อ่าน เสริมสร้างพลังงานพลังความคิดใหม่ๆเพื่อความพึงพอใจของผู้อ่านเป็นใหญ่อยู่เสมอ เป็นการสร้างสรรค์ความใหม่และทันสมัยอยู่บนฐานเก่าอันแข็งแรงและมั่นคง...นี่เป็นจุดยืนของเราเช่นเดียวกับที่มีท่านผู้อ่านมองเห็นและเขียนมาในหน้า "น้ำใจไมตรีจากท่านผู้อ่านฯ" ซึ่งเราเริ่มเสนอในฉบับนี้" (ด้วยความรักและเคารพ โดย บรรณาธิการอาวุโส ปีที่ 44 ฉบับที่ 2246 ประจำวันอังคารที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2540)

ด้วยเหตุที่สกุลไทยเป็นนิตยสาร "สาระและบันเทิง" เหมือนกับนิตยสารทั่วไปที่มักกำหนดมาในแนวนี้ มีผลให้เนื้อหาที่ไม่ตรงกับแนวทางนี้ถูกตัดออกไป ซึ่งจากการศึกษาเนื้อหาในสกุลไทยพบว่าเนื้อหาที่เป็นเรื่องการเมืองปรากฏในสกุลไทยแค่เป็นบทบรรณาธิการที่กล่าวถึงเหตุการณ์ในขณะนั้น เช่น เรื่องการแสดงความยินดีคณะรัฐมนตรีในรัฐบาล กระแสการรณรงค์การเลือกตั้ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่มีนิตยสารอื่นๆที่ทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอยู่แล้ว สกุลไทยก็จะหลีกเลี่ยงแม้ว่าจะต้องตามกระแสสังคมในเรื่องนั้นก็ตาม และจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่นำเสนอนั้น คุณสุวัฒน์ วรดิลก และคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวไว้ว่า

"สกุลไทยเป็นหนังสือรายสัปดาห์ธรรมดา ค่อนข้างอนุรักษ์นิยมแล้วก็มีความคิดที่ค่อนข้างจะเอาตัวรอดให้พ้นจากการเมือง อุดมคติที่แน่นอนของสกุลไทยก็คือไม่แตะต้องการเมือง" (สัมภาษณ์ สุวัฒน์ วรดิลก , 21 มีนาคม 2542)

"แนวการเมืองที่หนักมาก คนของเราจะไม่รับ ด้วยเหตุที่ว่าเราวาง Concept ตั้งแต่แรกว่าให้เป็นหนังสือสาระและบันเทิงสำหรับครอบครัวเพราะฉะนั้นคนอ่านที่จับหนังสือเราแต่แรกจนเป็น Character แล้วก็คือเขา expect ว่าเขาอ่านเพื่อความผ่อนคลายเป็นส่วนใหญ่ คล้ายๆหนีจากชีวิตประจำวันที่เครียดแล้วมาอ่านหนังสือให้สบายๆแต่ก็เป็นความสบายๆแบบที่ได้สาระ

ด้วย คือไม่ใช่เบาจนกระทั่งไม่มีเนื้อหาสาระอะไรก็ไม่ถึงจุดนั้น เราจะให้ความเป็นกลางเหนือขึ้นมาจากจุดนั้นนิดหนึ่ง"

"เราก็จำเป็นต้องดิ้นตัวตาม เพราะหนังสือปิดกั้นกระแสเหล่านี้ไม่ได้ แต่เราถือหลักอยู่อย่างหนึ่งว่าถ้าอะไรที่เพื่อนในวงการเขาทำอยู่ เราก็จะไม่ไปทำซ้ำกับเขา นอกจากว่าถ้าเราคิดอะไรที่อยากจะทำในแนวทางอย่างนี้เราก็คิดหาวิธีการ กลวิธี เรื่องเดียวกันเป็นคนละประเด็นจะถือมากเลยที่จะไปเดินตามรอย เราจะเคารพเขา ถ้าแนวความคิดของเขาเป็นยังไง แต่ถ้าเราเห็นด้วยเราก็มาคิดหาประเด็นใหม่หาวิธีการ ก็จะวนเวียนอยู่อย่างนี้"(สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

รูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทยมีส่วนประกอบสำคัญที่เป็นเนื้อหาหลักคือคอลัมน์ประจำ ได้แก่ บทบรรณาธิการ ข่าวสังคมและภาพข่าว สารคดีและบทความ บทสัมภาษณ์ นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล นิทานไทย หรือปัจจุบันคือ จินตนิยายประกอบภาพ บทกวี คอลัมน์ที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ศิลปวัฒนธรรม ปกิณกะ แฟชั่น สิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาเนื้อหาที่สกุลไทยนำเสนอแต่ละฉบับอาจสรุปได้ว่าสกุลไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. **การชักจูงใจให้ยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์**

สกุลไทยนำเสนอเรื่องราวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งเริ่มจากภาพปก สกุลไทยอัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ในยุคแรกๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันสำคัญต่างๆ เช่นวันเฉลิมพระชนมพรรษา อีกทั้งบทอาศิรวาทต่างๆเนื่องในอภิลักขิตสมัยคล้ายวันพระราชสมภพ

"หลักสำคัญที่สุดที่สกุลไทยยึดถือและเผยแพร่ตลอดมา คือความจงรักภักดีและสำนึก ***ในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และพระบรมราชวงศ์"*** (จากบรรณาธิการปีที่ 37 ฉบับที่ 1881 ประจำวันอังคารที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2533)

"ในขณะหนึ่งสมัยก่อนเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อคุณสุภัทรมาทำก็กำหนดนโยบายเพื่อให้สกุลไทยเป็นหนังสือของวัฒนธรรมด้วยโดยเฉพาะเขาจะมีหลักการที่จะเชิดชูสถาบัน ความคิดริเริ่มของบรรณาธิการสำคัญมาก" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

นอกจากภาพปกที่ได้รับพระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์มา สกุลไทยนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์ในรูปของสารคดีและบทความของนักเขียนกิตติมศักดิ์หลายท่านเริ่มจากนามปากกา "ม.ส.บ." "ยุงลาย" "หิ่งห้อย"ฯลฯ (เป็นนามปากกาของท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค) ท่านผู้หญิงมณฑิณี มงคลนาวิน จิรภา อ่อนเรือง คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ "วรรษิญา" "รัตมา" "สุวิชา" และคุณหญิงคณิตา เลขะกุล เป็นต้น รวมทั้งภาพข่าวโปรดเกล้าฯพระราชทานที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับพระราช

กรณียกิจฯ พระกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์

"สกุลไทยในทศวรรษแรก คือระหว่าง พ.ศ.๒๕๐๗ และ พ.ศ.๒๕๐๘ ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดทำฉบับพิเศษเกี่ยวกับ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ๔ ฉบับติดต่อกันโดยขออัญเชิญพระนามฉบับ ***สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาฯ*** *ฉบับ* ***สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ฯ*** *ฉบับ* ***สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรฯ*** *และฉบับ* ***สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ารุฬาภรณ์ฯ*** *ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาคได้กรุณาเขียนเรื่องพิเศษเกี่ยวกับทุกพระองค์ให้โดยใช้นามปากกาว่า "ม.ส.บ." (ที่มาของนามปากกานี้ เป็นที่ทราบกันต่อมาภายหลังว่า ม.หมายถึงนามของผู้เขียน ส.หมายถึงนามสกุลเดิมคือสนิทวงศ์ และ บ.คืออักษรย่อของนามสกุลปัจจุบัน)"*

"จากนั้นมา ปรากฏว่ามีผู้อ่านแสดงความนิยมชื่นชมและเรียกร้องขอมาจำนวนมาก มายให้สกุลไทยเสนอเรื่องต่างๆเกี่ยวกับพระราชวงศ์เป็นประจำหรืออย่างน้อยก็ให้บ่อยครั้งขึ้น สกุลไทยจึงได้ไปขอความกรุณาจากท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค เขียนเล่าการตามเสด็จหรือเขียนถึงเรื่องราวการปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่างๆตามที่เห็นสมควรจะให้ประชาชนคนอ่านได้รับทราบ และนั่นคือที่มาของคอลัมน์ พระราชกรณียกิจซึ่งแต่เดิมมิใช่เป็นการเสนอภาพและคำอธิบายตามข่าวพระราชสำนักดังทุกวันนี้ แต่เป็นการเสนอภาพประกอบข้อเขียนของท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค โดยใช้นาม ม.ส.บ.ท่านได้เขียนเล่าเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจและพระราชจริยวัตรบางประการที่ประชาชนไม่มีโอกาสได้ทราบ เป็นต้นว่า พระราชจริยวัตรที่สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถทรงปฏิบัติถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อประทับเสวยพระกระยาหารเช้า ทรงต่อยไข่ลวกปรุงถวายฯลฯ หรือเมื่อตามเสด็จขึ้นเครื่องเฮลิคอปเตอร์ ต้องบินฝ่าเมฆฝนดำโดยรอบทิศทาง แต่ด้วยเดชะพระบารมี เมฆฝนได้เคลื่อนตัวเปิดเป็นช่องทางให้เฮลิคอปเตอร์บินผ่านพ้นไปได้อย่างปลอดภัย เรื่องราวต่างๆเหล่านี้ ล้วนเป็นที่น่าสนใจของประชาชนคนอ่าน ซึ่งต่อมาได้มีผู้นำไปเป็นข้อมูลเกร็ดรายละเอียด" (นิตยสารสกุลไทย ปีที่ 41 ฉบับที่ 2089 ประจำวันอังคารที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2537 : 41)

"ที่สำคัญเหนืออื่นใดก็คือ ตลอดระยะเวลาแห่งการย่างเข้า ๓๙ ปี ผู้อ่านของเราได้พิสูจน์ถึงความรู้สึกจงรักภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์อย่างมั่นคงเหนียวแน่นตลอดมา ความรู้สึกของเราท่านในเรื่องนี้เป็นที่ปีติซาบซึ้งยิ่งขึ้นที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ รวมทั้งเรื่องราวต่างๆเพื่อให้สกุลไทยอัญเชิญพิมพ์ตลอดมาทุกครั้งที่ขอพระราชทานไป นับเป็นพระมหากรุณาอย่างล้นพ้นหาที่สุดมิได้แก่คณะสกุลไทยทั้งผู้เขียน ผู้อ่านและผู้จัดทำ"(จากบรรณาธิการ ปีที่ 39 ฉบับที่ 1985 ประจำวันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2535)

2. การธำรงไว้ซึ่ง เอกลักษณ์ความเป็นไทย ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศีลธรรม จรรยา และหลักในการดำเนินชีวิต

สกุลไทยเป็นนิตยสารที่ใช้ตัวเลขไทยตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน มีคอลัมน์ต่างๆที่สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นไทยสอดแทรกในรูปแบบของแฟชั่นผ้าไทย รวมทั้งภาพปกที่เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม การแต่งกายในยุคต่างๆ นอกจากนี้ สกุลไทยมีเนื้อหาสาระสอดแทรกในคอลัมน์ต่างๆ เช่น เรื่องศาสนา ธรรมะในคอลัมน์ "ห้องสมุดสกุลไทย" ควบคุมโดย "ปถพีรดี" คอลัมน์ที่เกี่ยวกับปรัชญาของ จิตรา ก่อนันทเกียรติ คือ "ถนนสายดอกไม้งาม ปรัชญาจากการจัดดอกไม้" คอลัมน์"ฝากใจไว้ที่นี่" ของ "น้ำผึ้งป่า" ซึ่งเริ่มในพ.ศ.2540 เป็นคอลัมน์ที่ให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆในเรื่องการดำเนินชีวิต ให้คำแนะนำต่างๆกับผู้อ่าน

"สกุลไทยมุ่งความรู้ มีคอลัมน์หลายอย่าง จะมีปรัชญา อาหาร ศิลป เย็บปักถักร้อย ความรู้ทั่วไป ความรู้ในระดับที่เผยแพร่ นอกจากสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ คอลัมน์ที่เป็นกฎหมาย นี่เป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประชาชน การตอบคำถาม การตอบปัญหาชีวิต นั่นก็คือสังคมศาสตร์"

"ในระยะนี้เขาสนับสนุนเรื่องการใช้ของไทย การนิยมไทยซึ่งต้องการมากในขณะที่บ้านเมืองวิกฤตเศรษฐกิจ ถ้าเราไม่ใช้ของต่างประเทศ ผู้หญิงใช้ผ้าไทย บางคนใช้ทุกวันบางคนไม่ใช้เลย เพราะฉะนั้นถ้าเราดึงดูดคนได้บ้าง อย่างน้อยช่วยให้ชาวชนบทที่สมเด็จฯท่านไปพัฒนา ผ้าไทย ฝ้าย ไหมขายได้มากขึ้นก็ทำให้ฟื้นฟูเศรษฐกิจของระดับล่างได้ ระดับผู้ผลิตนี่ก็เป็นการช่วยสังคมในด้านเศรษฐกิจด้วย"

"เราต้องถือนโยบายที่ให้ครอบคลุมความรู้ที่มีส่วนร่วมที่จะแก้ไขปัญหาบ้านเมือง ของครอบครัว อย่างการตอบคำถามของน้ำผึ้งป่า แก้ไขปัญหาครอบครัว ไม่ใช่ตอบคำถาม การอยู่ร่วมกันคนที่เขามีปัญหาจะดำรงชีวิตอยู่อย่างไร มีคนมาช่วยแก้ปัญหา เป็นเพื่อนเขา มีคอลัมน์ของคุณหมอวิทยาซึ่งเป็นจิตวิทยา มีคอลัมน์กฎหมายของคุณทองใบนี่ก็น่าสนใจมากเพราะเขาจะเขียนด้วยภาษาง่ายๆ เมื่อก่อนนี้ที่ยังไม่มีคอลัมน์ของคุณทองใบ เราจะมีคอลัมน์กฎหมายอยู่ในห้องสมุด แต่ห้องสมุดมีหน้าแค่นี้ก็ไม่สามารถทำให้ครบถ้วน ตอนหลังเขาก็พัฒนาแล้วก็ได้คอลัมน์นั้นมาเราก็เลิก กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง เราไม่ทำแต่เราจะให้กฎหมายสิ่งแวดล้อมที่คุณทองใบท่านไม่ตอบ" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

3. การใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวมทั้งภาษาและวรรณคดี เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่ให้ความรู้ด้านการเขียน การสะกดคำที่ถูกต้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

สกุลไทยเป็นนิตยสารฉบับหนึ่งที่ให้ความสำคัญเรื่องภาษาไทย จากการศึกษาพัฒนาการของสกุลไทยตั้งแต่ยุคแรกถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2540) พบว่ามีคอลัมน์ที่ส่งเสริมและสนับสนุน รวมทั้งให้ความรู้ที่เกี่ยวกับภาษาไทย ซึ่งเริ่มจากคอลัมน์ "สนามกวี" (ปัจจุบันคือสโมสรสมานมิตร อยู่ในส่วนของปกิณกะ) การประกวดจดหมายรัก การประกวดกลอนประกอบในหน้า "ทรรศนะ-ชีวิน" (ปกหลัง) การประกวด

เรื่องสั้น ฯลฯ ซึ่งสกุลไทยยังคงนำเสนอรูปแบบดังกล่าวนี้อย่างต่อเนื่อง มีเพียงการพัฒนารูปแบบของคอลัมน์ต่างๆให้ทันสมัยเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้สกุลไทยจึงเป็นนิตยสารฉบับหนึ่งที่เคยได้รับรางวัล**พระเกี้ยวทองคำ ในฐานะที่เป็นนิตยสารส่งเสริมภาษาไทยดีเด่นประจำปี พ.ศ.2536** จากคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นนิตยสารที่ใช้ภาษาไทยและสนับสนุนส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ซึ่งนอกจากนิตยสารสกุลไทยแล้ว คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ที่ปรึกษาของนิตยสารสกุลไทย เจ้าของนามปากกา "กุลทรัพย์ รุ่งฤดี" และ "ปถพีรดี" ซึ่งเป็นผู้ควบคุมคอลัมน์ "สโมสรสมานมิตร" และ "ห้องสมุดสกุลไทย" ได้รับการยกย่องให้เป็น**ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยแก้วร้อยกรอง)** จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2536* ต่อมาในพ.ศ.2538 ได้รับรางวัลพระเกี้ยวทองคำจากคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็น**บุคคลที่ส่งเสริมภาษาไทยดีเด่น****ของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นอกจากนี้นายคำสิงห์ ศรีนอก ผศ.ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ในขณะนั้น) หรือ ว.วินิจฉัยกุล และแก้วเก้า นายประยอม ซองทอง และนายเจริญ มาลาโรจน์ (มาลา คำจันทร์) ได้รับการคัดเลือกให้เป็น "**ผู้อนุรักษ์มรดกไทยดีเด่นด้านภาษาและวรรณกรรมไทย**" ในพ.ศ.2537 และในปีเดียวกันนี้ นายประยอม ซองทองได้รับยกย่องให้เป็น**ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยกรอง)** จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2537***อีกทั้งในพ.ศ.2538นักเขียนของสกุลไทยท่านอื่นๆได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักอักษรศาสตร์ดีเด่นจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค (นามปากกา ม.ส.บ.)และนายประยอม ซองทอง คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจกล่าวถึงการใช้ภาษาไทยในนิตยสารสกุลไทยว่า

> *"ภาษาก็เป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพ การใช้ภาษาไทยสกุลไทยเคร่งครัดมากจนได้รางวัลเป็นมาตรฐานเป็นหลักประกันให้สกุลไทยเคร่งครัดเรื่องภาษาเพราะเราถือว่าเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม"* (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

---

*คำประกาศเกียรติคุณของคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยแก้วร้อยกรอง) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2536

**คำประกาศเกียรติคุณของคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ รางวัลพระเกี้ยวทองคำจากคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นบุคคลที่ส่งเสริมภาษาไทยดีเด่น ของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2538

***คำประกาศเกียรติคุณของนายประยอม ซองทอง ได้รับยกย่องให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยกรอง) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2537

4. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ เรื่องสุขภาพ การแพทย์ทางเลือก ความสมบูรณ์ของชีวิต โภชนาการ การจัดดอกไม้ การประดิษฐ์งานฝีมือ ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่างๆ ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สกุลไทยปรับปรุงเนื้อหาให้ตามยุคสมัย โดยมีเนื้อหาเรื่องวิทยาศาสตร์คือคอลัมน์ "วิทยาศาสตร์ยุคใหม่" ของ นภดล และบางครั้งมีในคอลัมน์ "มองทะลุโลก" เมื่อเทคโนโลยีต่างๆพัฒนา ความรู้ต่างๆ เป็นสิ่งที่จำเป็น แหล่งความรู้ที่ผู้คนจะหาได้นอกจากหนังสือแล้ว คนสามารถเสาะหาได้โดยผ่านสื่อต่างๆ สกุลไทยริเริ่มให้มีคอลัมน์ "อินเตอร์เนต" ของ "รจนโรจน์"

สกุลไทยมีคอลัมน์ "เผยแพร่ความรู้เพื่อสุขภาพ" ของชมรมวิชาการคณะเภสัชศาสตร์ มหิดล คอลัมน์ "คลินิกสกุลไทย" ของ พญ.อนงค์ สิริยานนท์ ซึ่งภายหลังมีคอลัมน์ "อยู่เย็นเป็นสุข" ของ พญ. พักตร์พิไล ทวีสิน คอลัมน์ "ตอบปัญหาชีวิต" ของ ศ.ดร.นพ.วิทยา นาควัชระ และ คอลัมน์ตอบปัญหาคาใจ "ฝากใจไว้ที่นี่" ของ "น้ำผึ้งป่า" คอลัมน์ "ถนนสายดอกไม้งาม" ของ จิตรา ก่อนันทเกียรติ

ส่วนหนึ่งของสกุลไทยคือการเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิง คอลัมน์ที่นำเสนอในนิตยสารเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับงานบ้านงานเรือน งานฝีมือต่างๆ สกุลไทยมีอาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ เป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ดูแลคอลัมน์ "ศิลปการแกะสลัก" นอกจากนี้สกุลไทยมีคอลัมน์ "ศิลปประดิษฐ์" และ "อาหารประจำสัปดาห์" ซึ่งคอลัมน์เหล่านี้เป็นเกร็ดความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สกุลไทยส่งเสริมและรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมโดยร่วมมือกับสมาคมสร้างสรรค์ไทยและองค์กรเอกชนอื่นๆ เช่น บริษัทลีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทฟูจิ โฟโต้ฟิลม์ (ประเทศไทย) จำกัด ให้มีการจัดประกวดภาพถ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่พ.ศ.2532 จนถึงปัจจุบัน มีบทความที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเกร็ดความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นครั้งคราว ซึ่งคอลัมน์เหล่านี้เป็นคอลัมน์ที่เกิดตามกระแสสังคมเรื่องการรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อม

"สกุลไทยมีหลักการที่จะร่วมงานกับสังคมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่นสิ่งแวดล้อม เขาจะมีหลักการในเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่นคอลัมน์เล็กๆให้ประหยัดน้ำ เพราะทุกวันนี้เขาสั่งให้ประหยัดน้ำ แม้แต่คอลัมน์ห้องสมุดก็พยายามสอดแทรก ประหยัดไฟทำยังไง ซื้อสินค้าที่มีเบอร์ 5 อะไรอย่างนี้ก็จะหามา ความรู้เรื่องเชื่อนผลิตน้ำให้คนร่วมมืออย่างไร เราก็พยายามสอดแทรกในนั้น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ การตัดไม้ทำลายป่า เราก็จะสอดแทรกลงไปว่าไม่ควรทำ แม้แต่การใช้กระดาษต้องใช้สองหน้า ไม่ใช่แต่เพื่อประเทศไทยเท่านั้นแต่เพื่อโลกด้วย เราใช้กระดาษสิ้นเปลือง เอาไปทิ้งก็จะทำลายสิ่งแวดล้อมมาก ไม่สามารถจะมีความสมดุล สิ่งแวดล้อมก็ถือเป็นนโยบายหลัก"

"คอลัมน์อย่างที่คุณสุภัทรมาประกวดภาพก็เป็นความคิดที่ทำงานร่วมกับองค์กร เช่น โครงการตาวิเศษสมาคมสิ่งแวดล้อมและก็สกัดเอาสิ่งที่เด่นกว่าคนอื่นออกมาไม่ใช่ว่าประกวดภาพอย่างเดียว ประกวดภาพก็ต้องเข้ากับสถานการณ์ นั่นก็คือความคิดริเริ่มจากนโยบายหลัก ความคิดริเริ่มของคนทำงานที่จะเอามาประกอบกัน เขาตั้งหลักก่อนแล้วคนทำงานก็ส่งเรื่องมา

สงภาพมา คุณสุภัทรก็จะเลือกได้อย่างที่เล่าให้ฟังว่าเขามีทางเลือกเยอะ เขาก็จะเอาสิ่งที่มีคุณภาพ" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

"นโยบายหลักด้านสิ่งแวดล้อมของสกุลไทยก็มีมาช้านาน โดยร่วมกับสมาคมสร้างสรรค์ไทยจัดประกวดภาพถ่ายในโครงการต่างๆขึ้น มาจนถึงขณะนี้กำลังจะเริ่มเป็นโครงการที่ ๕ คือ "ชีวิตทะเลไทย" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 38 ฉบับที่ 1914 ประจำวันอังคารที่ 25 มิถุนายน พ.ศ.2534)

โครงการประกวดภาพถ่ายสิ่งแวดล้อมที่สกุลไทยร่วมกับสมาคมสร้างสรรค์ไทยตั้งแต่พ.ศ.2532-2540 ดังนี้

โครงการ	ชื่อ	องค์กรและบริษัทที่ร่วมโครงการ
1	รักป่า รักน้ำ รักความสะอาด เมืองไทยงดงาม	สมาคมสร้างสรรค์ไทย ผลิตภัณฑ์ทิมโมเท
2	โครงการปีแห่งการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ	สมาคมสร้างสรรค์ไทย บริษัทยูนิแบรนด์ส (ประเทศไทย)จำกัด
3	เจ้าพระยา...เส้นชีวิตของไทย	สมาคมสร้างสรรค์ไทย
4	คุณภาพชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	สมาคมสร้างสรรค์ไทย ผลิตภัณฑ์ทิมโมเท
5	ชีวิตทะเลไทย	สมาคมสร้างสรรค์ไทย ผลิตภัณฑ์ทิมโมเท
6	ผู้หญิงกับสิ่งแวดล้อม	สมาคมสร้างสรรค์ไทย บริษัทลีเวอร์บราเธอร์ (ประเทศไทย)จำกัด
7	คุณค่าน้ำ	สมาคมสร้างสรรค์ไทย Gotchaเสื้อผ้าวัยรุ่น
8	พรรณไม้ไทยให้คุณค่า	สมาคมสร้างสรรค์ไทย บริษัทฟูจิ โฟโต้ฟิล์ม (ประเทศไทย) จำกัด
9	ป่า...แม่น้ำ...ลำธาร...สายชีวิต	สมาคมสร้างสรรค์ไทย บริษัทฟูจิ โฟโต้ฟิล์ม (ประเทศไทย) จำกัด
10	สร้างสรรค์ไทยให้เขียวสะอาด	สมาคมสร้างสรรค์ไทย บริษัทฟูจิ โฟโต้ฟิล์ม (ประเทศไทย) จำกัด
11	ชีวิตสัตว์กับธรรมชาติ	สมาคมสร้างสรรค์ไทย
12	สมุนไพรในวิถีชีวิตไทย	สมาคมสร้างสรรค์ไทย
13	ครอบครัวไทย ร่วมใจรักษ์สิ่งแวดล้อม	สมาคมสร้างสรรค์ไทย ผลิตภัณฑ์ซันซิล

หมายเหตุ ปัจจุบัน (พ.ศ.2542) เป็นโครงการที่ 15 คือ **"ชุมชนสร้างสรรค์ มิ่งขวัญแผ่นดิน"** โดย สกุลไทย ร่วมมือกับสมาคมสร้างสรรค์ไทยและบริษัทยูนิลีเวอร์ ไทย โฮลดิ้ง จำกัด เนื่องในวโรกาสมหามงคลพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครบ ๖ รอบ

5. สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา ความรู้ และความสามารถของเยาวชน

สกุลไทยส่งเสริมในเรื่องการให้ความรู้แก่ผู้อ่าน มีคอลัมน์ "มองทะลุโลก" ซึ่งเป็นคอลัมน์ที่ให้ความรู้ที่หลากหลายที่ผู้อ่านส่งคำถามเข้ามา ต่อมายกเลิกไปแต่นำมาปรับปรุงเป็นคอลัมน์ "ห้องสมุด

สกุลไทย" ควบคุมโดย "ปถพีรดี" คอลัมน์ "เรียนรู้ภาษาอังกฤษครั้งละนิดละหน่อย" และ "เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากนวนิยาย ของอาจารย์ Wanda ในยุคต่อมาสกุลไทยริเริ่มให้มีคอลัมน์สำหรับเด็กและเยาวชนคือ "ภาคเด็ก" "ยุวสกุลไทย" "เยาวชนของเรา" เนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถของเด็กและเยาวชนมีรางวัลจากองค์กรรับรองมาตรฐานและคุณภาพของคอลัมน์ที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสกุลไทย

"ความรู้เกี่ยวกับเด็ก เขาต้องการให้เพราะเด็กเป็นรากฐานของสังคม เป็นอนาคตของชาติ สกุลไทยมีนโยบายที่จะสร้างสรรค์เด็กด้วย อย่างในคอลัมน์ความรู้ของเด็ก ความเพลิดเพลินให้เด็กเจริญเติบโต คือไม่ได้เป็นวิชาการตรงๆ แต่นี่เป็นเหมือนว่าถ้าให้ความรู้แก่เด็กในครอบครัวทำให้การพัฒนาเด็กหรือบูรณาการของเด็กเป็นไปได้ในขอบเขตที่ดี นี่ก็เป็นหลักการ" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

"เราตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของเด็กมาช้านานแล้ว ซึ่งเรื่องนี้คงไม่ต้องกล่าวถึงอะไรมากนักด้วยรางวัลที่สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติได้มอบให้สกุลไทยเป็นนิตยสารดีเด่นเพื่อเยาวชนติดต่อกันมาหลายปี จนกระทั่งที่สุดได้มอบรางวัลเกียรติคุณให้ ย่อมเป็นการยืนยันถึงเจตนารมณ์และผลแห่งการกระทำของเราแล้ว" (จากบรรณาธิการปีที่ 37 ฉบับที่ 1891 ประจำวันอังคารที่ 15 มกราคม พ.ศ.2534)

"ผู้ทำเป็นเจ้าหน้าที่ในกองบรรณาธิการ มีการประชุมหารือกันอยู่ตลอด กลุ่มเด็กส่วนมากเขาบอกว่าชอบอ่านนิทานเด็กบ้าง ขอให้มีเรื่องนั้นเรื่องนี้ มีปริศนาอักษรไขว้แต่ยังไม่ได้จัดให้เขาเพราะค่อนข้างยากที่จะจัดทำทุกอาทิตย์ให้เด็กสนุก หาคนทำปริศนาอักษรไขว้ยากเหมือนกัน เขาก็จะมีอะไรเล็กๆน้อยๆเข้ามารวมทั้งเรื่องที่ให้เด็กเขียนส่งมา ก็ส่งมากันเยอะ"

"การสัมภาษณ์เยาวชนนี้มีผลมากเลย บางทีพ่อแม่แนะนำลูกหลานมา ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนแนะมามาก" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

6.การส่งเสริมนักเขียน

นวนิยายเป็นเนื้อหาหลักและเป็นจุดเด่นของนิตยสารสกุลไทย ทำให้สกุลไทยมีผู้อ่านประจำ ติดตามอ่านอย่างต่อเนื่องซึ่งการที่จะเป็นเช่นนั้นได้ ก็ขึ้นอยู่กับกลุ่มนักเขียนนั้นมีผลงานเป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียง อย่างที่เคยได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่านักเขียนในระยะแรกเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงและสกุลไทยติดต่อให้เขียนนวนิยายในสกุลไทย และส่วนใหญ่ก็มีผลงานอย่างต่อเนื่อง แม้ว่านักเขียนในแต่ละยุคก็มีการเปลี่ยนแปลง มีทั้งนักเขียนใหม่ที่ส่งผลงานให้พิจารณา ส่วนนักเขียนเก่าก็มีผลงานในสกุลไทยอย่างต่อเนื่อง

"มันก็ไม่เหมือนกันทีเดียว อย่างนวนิยายเรายอมรับว่าจุดขายของสกุลไทยคือนวนิยาย แน่นอน ๘๐-๙๐ เปอร์เซนต์ เพราะฉะนั้นการที่จะเลือกเอานวนิยายเรื่องใดมา เราต้องดูผู้อ่านก่อนว่าผู้อ่านจะพอใจแค่ไหน ขณะที่ผู้อ่านเรียกร้องอะไร ต้องการอะไร เมื่อเรามีเรื่องนั้นอยู่นามปากกานี้ แนวทางอย่างนี้ เมื่อลงพิมพ์ไปแล้วผู้อ่านจะชอบ ทายใจผู้อ่านก่อน วางเป้า

หมายของเราก่อนแล้วมาดูเรื่องซึ่งการที่เราจะทำอย่างนี้ได้ เราต้องรู้จักผู้อ่านของเราดีเสียก่อน" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , วารสาร"กองทุนศรีบูรพา"ฉบับวันนักเขียน "๕ พฤษภา" , 2542 : 55)

สกุลไทยเป็นเวทีสร้างนักเขียนใหม่ จะเห็นได้ว่าสกุลไทยในยุคแรกๆริเริ่มให้มีการประกวดงานเขียนตั้งแต่การประกวดจดหมายรัก การประกวดบทกลอนในคอลัมน์ "สนามกวี" จนกระทั่งเปลี่ยนเป็นคอลัมน์ "สโมสรสมานมิตร" ซึ่งมี "กุลทรัพย์ รุ่งฤดี" เป็นผู้ดูแล การประกวดเรื่องสั้น "เรื่องสั้นพิเศษขนาดอ่านอิ่ม" "เรื่องสั้น-สั้น" "นวนิยายขนาดสั้น" "อาณาจักรเรื่องสั้น" การประกวดนวนิยายขนาด 30 ตอนจบใน "ลานอักษรแห่งนักเขียนใหม่" มาจนถึงการประกวดเรื่องสั้นรางวัล "สุภาว์ เทวกุลฯ"

"การนำเสนอเรื่องสั้นนั้นเป็นนโยบายสนับสนุนนักเขียนหน้าใหม่ เท่าที่สังเกตดูนิยมเขียนเรื่องชีวิตกันมาก เรื่องตลกมีน้อย จึงไม่อาจนำมาสลับกันได้ จะบอกให้อีกอย่างหนึ่งว่าเรื่องตลกนั้นเป็นการเขียนที่ยากมาก มีน้อยคนที่จะทำได้สำเร็จ" (สนทนาพาที โดย ทัณฑิกา ปีที่ 29 ฉบับที่ 1478 ประจำวันอังคารที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2526 : 50)

"นอกจากนี้ 'สกุลไทย" ยังก้าวไปถึงขั้นเปิดประตูแห่งลานอักษรเพื่อเลือกเฟ้น ให้โอกาส และต้อนรับสมาชิกใหม่ๆผู้ใคร่จะเข้ามาเป็นหนึ่งในวงการ ผู้อยากเรียนรู้และอยากประลองฝีมือ สนามเรื่องสั้นจบในฉบับและเรื่องยาว ๓๐ ตอนของเราได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะมีผู้สนใจส่งผลงานเข้ามาวันละมากๆ...นี่อาจจะเป็นข้อพิสูจน์อย่างหนึ่งว่าคนไทยในทุกวันนี้มีความกระตือรือร้นทั้งในการอ่าน และการเขียน อันจะเป็นผลโยงไปสู่ความเข้าใจและความตื่นตัวที่จะยกระดับความรอบรู้ให้มากขึ้น สนามเรื่องสั้นและเรื่องยาวขนาดสั้นของ "สกุลไทย" จึงยังเปิดกว้างและพร้อมเสมอที่จะให้โอกาสทุกคนที่แสวงหา" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 29 ฉบับที่ 1488 ประจำวันอังคารที่ 26 เมษายน พ.ศ.2526)

"สำหรับสนามนักเขียนใหม่นั้น "สกุลไทย" ยังคงเปิดกว้างต้อนรับผู้มีพรสวรรค์ มีความสามารถและมีความอุตสาหะ ผลงานจำนวนมากมายนับพันๆชิ้นล้วนแต่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ด้วยเหตุนี้จึงต้องรอนานเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ติดตามผลงานของตนเอง" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 29 ฉบับที่ 1492 ประจำวันอังคารที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2526)

"ปัญหาเรื่องการรับเรื่องสั้นเพื่อคัดเลือกนำเสนอต่อท่านผู้อ่านนั้นเป็นปัญหาที่สะสางได้ยากยิ่ง ทั้งนี้เพราะมีนักเขียนมือใหม่ส่งผลงานมามากจริงๆ การคัดเลือกนั้นเรียกได้ว่าเป็นงานหนักที่สุดในยุคนี้ทีเดียว และการที่จะตอบให้ผู้รักงานเขียนได้ทราบว่าเรื่องของแต่ละท่านได้รับการพิจารณาหรือไม่ เมื่อใดนั้นออกจะเป็นการยากขึ้นไปกว่า ดังนั้นก็เลยปรึกษากองบ.ก.ดูก็ได้คำตอบมาว่าจะพยายามประกาศว่าเรื่องสั้นที่กำลังพิจารณาถึงอยู่นั้นส่งมาเมื่อประมาณเดือนใด พ.ศ.ใด อย่างนี้ถูกใจไหมคะ? เพื่อให้ท่านที่สนใจได้ทราบเป็นแนวทางอย่างที่คุณกรุณาแนะ

นำมา" (สนทนาพาที โดย ทัณฑิกา ปีที่ 32 ฉบับที่ 1627 ประจำวันอังคารที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2528 : 49)

"เราให้โอกาสและสนับสนุนนักเขียนใหม่เสมอค่ะ หากเขียนไว้แล้วโปรดส่งให้พิจารณาได้เลย สำหรับนักเขียนใหม่จะพิจารณารวดเดียวทั้งเรื่อง(และขอกระซิบว่าผู้ที่เขียนส่งมาเป็นครั้งแรกนั้นไม่ควรจะเริ่มด้วยเรื่องที่มีความยาวมากค่ะ...น่าจะไม่เกิน ๑๕-๒๐ ตอนเป็นเหมาะที่สุด)" (ปากกาพาที โดย พจนพร ปีที่ 41 ฉบับที่ 2132 ประจำวันอังคารที่ 29 สิงหาคม พ.ศ.2538 : 65)

"ปัจจัยที่ว่าเขียนเรื่องอย่างไรให้ดี ต้องทราบดีอยู่แล้วเมื่อเรียนทางนี้มา การสร้างโครงเรื่องนวนิยายหรือวิธีเขียนนวนิยายที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร แต่ยังมีปัจจัยเหนือกว่านั้น เวลาที่เราเลือกมาลงนั้นคือรสของแต่ละเรื่องรวมทั้งความยาวของแต่ละเรื่อง บางเรื่องเขียนมาดีมากเลยแต่ยาวมาก 80-90 ตอน ในขณะเดียวกันกับที่เราต้องการนวนิยายเรื่องใหม่ นี่เป็นช่วงที่เราไม่ต้องการเรื่องยาว เพราะมีเรื่องของนักเขียนอื่นๆรออยู่ นักเขียนอื่นที่เราวางนโยบายเอาไว้อย่างนี้ต้องบอกคนเขียนใหม่ๆไปว่า เริ่มแรกทีเดียวอย่าเขียนยาวนัก เขียนสั้นก่อนสัก 5-10ตอน 20 ตอน มีโอกาสเลือกง่าย ผ่านตาจับใส่ได้ง่าย มีช่วงจังหวะใส่ได้เลย แต่ถ้ายาวต้องรอเอาไว้ เพราะเรายังไม่แน่ใจว่างานของเขาจะเป็นที่ยอมรับกับผู้อ่านหรือเปล่า ถ้าหากว่าผู้อ่านไม่ชอบเกือบ 2 ปีกว่าจะจบ แต่ถ้าหากทดลอง 20 ตอน หากผู้อ่านชอบอ่านก็มีสิทธิ์เลยว่าเขียนเรื่องใหม่ต่อได้แล้ว"

"นอกจากหลักเกณฑ์ของสกุลไทย ผู้อ่านก็มีส่วนตอบรับกลับมา คือผู้อ่านสกุลไทยค่อนข้างมีมาตรฐานในการอ่าน ในการเลือกเรื่องอ่าน สังเกตจากจดหมายก็ดี การพูดคุยสนองรับในเรื่องต่างๆ เราวัดได้เลย ไม่ใช่ผู้อ่านแบบหนังสืออื่นๆบางเล่มที่ว่าพลิกๆดูแล้วอ่านพอเพลินๆ ผู้อ่านเราไม่ใช่แบบนั้น เราต้องแคร์ผู้อ่านมาก"

"เรื่องที่เข้ามาต่อวันก็เยอะ ก็รออยู่ แม้แต่นักเขียนมือรางวัลจากที่อื่นก็ยังต้องรอเลย เช่นที่พิมพ์เป็นเล่มแล้วเขาได้รางวัลเลย แต่จะลงที่เราก็ยังต้องรอว่าจะได้ลงหรือเปล่า"

"การจัดประกวดเรื่อง เรายังมีการจัดเป็นบางครั้งบางคราว ก็เพราะว่าเราอยากสนับสนุนจริงๆในด้านของรางวัล รางวัลนี้ก็อยากให้เขามากๆ ก็ต้องหาความร่วมมือจากองค์กรอื่นมาช่วย เราจึงจัดได้เป็นครั้งคราว" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

"เรื่องสั้นก็เป็นการเขียนแบบหนึ่งแต่เรื่องสั้นบางทีก็เป็นสารคดีเช่นมีกิจกรรมที่ต่างประเทศน่าสนใจ คนที่อยู่ในต่างประเทศเขาก็ไปร่วมงาน. เขาก็อยากเขียนมาให้เป็นทำนองสารคดีเชิงข่าว เขาก็ส่งมาให้ คุณสุภัทรก็จะเลือก ทำให้คนในต่างประเทศเขาก็ภูมิใจนี่ก็เปิดเป็นเวทีหมายความว่าเขาไม่จำกัดว่าต้องเป็นนักเขียนดัง เพราะฉะนั้นสกุลไทยจึงมีนักเขียน ขณะนี้ก็มีนักเขียนใหม่เกิดขึ้น เมื่อปีที่แล้วก็มี ใครมาเขาก็พิจารณาทั้งสิ้น ไม่ได้หมายความว่าเขาจะเอาแต่คุณกฤษณา อโศกสิน เขาเปิดกว้าง" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

การดำเนินธุรกิจของนิตยสารสกุลไทย

บริษัทอักษรโสภณ จำกัดซึ่งเป็นผู้ผลิตนิตยสารสกุลไทยรายสัปดาห์ และหญิงไทยรายปักษ์ มีคุณประยูร ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นเจ้าของ เป็นผู้ดูแลกิจการตั้งแต่เริ่มต้น จากการเริ่มต้นของการเป็นโรงพิมพ์รับพิมพ์หนังสือ ต่อมาเป็นผู้ผลิตนิตยสารสกุลไทยและนิตยสารฉบับอื่นๆเรื่อยมา บางฉบับก็ยังคงอยู่ (สกุลไทย และหญิงไทย) บางฉบับก็ยกเลิกไป ซึ่งนอกจากคุณประยูรแล้ว เรียกได้ว่าผู้บริหารหลักของบริษัทก็เป็นคนในตระกูลส่งเสริมสวัสดิ์ โดยดูจากยุคเริ่มแรกจนถึงปัจจุบันที่มีคุณประยูร ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นเจ้าของแล้วก็มีคุณเภษม ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นผู้จัดการในยุคแรกๆ คุณสุวรรณา ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาของนิตยสารหญิงไทย คุณศรัณยา ส่งเสริมสวัสดิ์ อยู่ประจำกองบรรณาธิการ คุณสันติ ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาของนิตยสารสกุลไทย คุณสุดารัตน์ ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ และคุณวราภรณ์ ส่งเสริมสวัสดิ์เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ

ในส่วนผู้จัดทำนิตยสารสกุลไทยซึ่งมีคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์เป็นบรรณาธิการอาวุโส แล้วก็มีกองบรรณาธิการที่ดูแลเนื้อหาในส่วนต่างๆและกลุ่มนักเขียนซึ่งแบ่งเป็น ภาพและข่าว สัมภาษณ์ นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทกวี เด็กและเยาวชน แฟชั่น-บันเทิง ปกิณกะ-สาระ-ครอบครัว สิ่งแวดล้อม

คุณสุภัทร สวัสดิรักษ์และคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจได้กล่าวถึงการบริหารและการดำเนินธุรกิจของสกุลไทยในระบบครอบครัว การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และกองบรรณาธิการ ซึ่งการประสานงานและการสื่อสารกันระหว่างกองบรรณาธิการกับคณะผู้บริหารอาจเป็นทั้งปัจจัยสนับสนุนหรืออาจเป็นอุปสรรคต่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้ รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอก เพราะต้องมีการติดต่อกับองค์กรและบริษัทต่างๆ ระบบงานต่างๆที่สอดคล้องอาจทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานรวดเร็วมากขึ้น เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้และปรับให้เข้ากัน

"ธุรกิจของสกุลไทยเป็นธุรกิจในระบบครอบครัวมาตั้งแต่แรกเลย เรายังไม่คิดที่จะเปลี่ยนไประบบอื่น ถึงแม้ว่าในช่วงหนึ่งจะมีลักษณะบริษัทมหาชน และมีนิตยสารบางเล่มเข้าตลาดหลักทรัพย์ แต่ว่าทางนี้ไม่คิดจะทำอย่างนั้น ก็ทำกันมาในแบบคล้ายๆในวงครอบครัวเดียวกัน บรรณาธิการกับเจ้าของจะต้องเข้าใจกันว่าเขามีความต้องการ เรามีความต้องการอย่างไร แล้วก็พยายามหาจุดร่วมว่าอะไรที่จะทำไปด้วยกันได้แค่ไหน อย่างเช่นช่วงที่ IMF เราต้องลดหน้า Art มาเป็นกระดาษปอนด์ หรือว่าลดหน้ากระดาษลงมาอีกซึ่งเราก็ไม่อยากลดคุณภาพ แต่ว่ามันก็จำเป็น ต้องเห็นใจเขา หรือว่าในช่วงที่เรามีวาระพิเศษ อย่างเช่น ฉบับวันเกิดครบรอบ มันจำเป็นต้องเพิ่มหน้าขึ้นเราก็คุยกัน เขาก็สนองทางกองบรรณาธิการจำเป็นอย่างไร หรือบางฉบับจะเห็นว่ามันหนาเพราะว่าเนื้อที่มาก เราไม่สามารถตัดทอนได้ เขาก็อนุโลมให้เรา ทั้งๆที่ว่าการกำหนดนี้จะไม่เกินเท่านี้แผ่น เพราะคำนวณตัวเลขแล้วถ้าเกินก็เป็นเงินทุนมหาศาลสำหรับจำนวนพิมพ์ที่มากอย่างของเรา แต่ว่าอันนี้เป็นเรื่องที่เราคุยกัน คือใช้ระบบครอบครัวคุยกัน หรือเราอยากจะได้เรื่องของนักเขียนคนนั้นคนที่เรารู้ว่าอัตราค่าเรื่องเขาสูง หรือนักเขียนบาง

คนก็เรียกค่าเรื่องเพิ่มขึ้น เราก็ต้องมาคุยกัน ก็ใช้วิธีผ่อนปรนบ้างเพื่อให้การทำงานไปด้วยกันได้ วิธีการทำงานร่วมกันนี้สำคัญอย่างที่ว่าผ่อนหนักผ่อนเบา จะสังเกตเห็นว่าในคณะทำงานของหนังสือบางฉบับจะเห็นข่าวอยู่เรื่อยๆว่าคนนี้มาอยู่ตรงนี้ยังไม่ทันไรเปลี่ยนแล้วออกไปอยู่เล่มโน้น หรือเปลี่ยน Staff ใหม่ซึ่งคิดว่ามาจากตรงนี้เหมือนกัน" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"อีกปัญหาหนึ่งก็คือลักษณะภาพรวมของบริษัทของเราเป็นบริษัทที่เกิดมาจากการทำงานของครอบครัว เพราะฉะนั้นระบบครอบครัวยังมีอยู่มาก ปัญหามีอยู่สองแบบด้วยกัน เพราะฉะนั้นในด้านผู้บริหารด้านกองบรรณาธิการพยายามใช้วิธีการทำความเข้าใจ อะลุ้มอล่วย ผ่อนหนักผ่อนเบาอะไรอย่างนี้เพื่อให้งานก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่เราต้องการข้างหน้า นี่คือปัญหาภายใน"

"ส่วนปัญหาภายนอกก็อาจจะเกี่ยวกับปัญหาภายในเหมือนกันด้วยเหตุที่ว่าสื่อข้างนอก การตลาดข้างนอก รวมทั้งการโฆษณา เอเย่นซี่ต่างๆเขาไปเร็วมาก เขามีระบบที่ทันสมัย มีวิธีปฏิบัติงานที่ก้าวไปไกล เมื่อเราต้องสัมผัสต้องติดต่อกับกลุ่มคนเหล่านี้ ของเรายังเป็นระบบครอบครัวอยู่เป็นส่วนใหญ่ มันก็ต้องใช้วิธีปรับ วิธีสอนทางด้านความคิด เพื่อให้ทันโดยเฉพาะที่เห็นคือการตลาด นี่ยังสู้บริษัทใหม่ที่เกิดมาไม่ได้ การตลาดยังไม่เป็นระบบเท่าไร เราต้องปรับในเรื่องการตลาดให้ทันระบบยุคใหม่ สื่อยุคใหม่ เทคโนโลยีใหม่นี่ก็เป็นเรื่องหนักใจเหมือนกัน เพราะว่าดิฉันไม่มีความรู้ทางด้านนี้ แต่ว่ามองเห็นว่าเราควรปรับอย่างไรเพื่อให้เข้าไปสู่วงจรของยุค 2000 ให้ได้ แต่ต้องคิดเหมือนกันว่าข้อดีข้อเสียแต่ละอย่างที่สรุปแล้วเป็นอย่างไร ควรระวังตรงไหน เพราะบางทีการก้าวเร็วเกินไปมันก็ไม่ใช่ข้อดี 100% มีทั้งข้อเสียอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเราไปอย่างใช้วิจารณญาณ รับในสิ่งที่รับได้และไปในส่วนที่เราต้องตัดสินใจอย่างนี้แล้วเราก็ไม่พลาด ก็อาจจะช่วยให้ไปสู่ความสำเร็จได้"

"โดยมากเราใช้วิธีหารือกันระหว่างเจ้าของผู้ประกอบการกับกองบรรณาธิการ บางทีอาจจะเป็นเพราะดิฉันเป็นคนผ่อนหนักผ่อนเบา คือถือหลักอยู่ว่าเวลาเป็นเครื่องช่วยทุกอย่าง บางทีเจอปัญหาฉกรรจ์เลย เช่นผู้ประกอบการบอกว่า "ไม่ได้นะ ต้องลดหน้าลงจำนวนเท่านี้ ต้องลดเรื่องลงอย่างนี้"ซึ่งคำขาดนี้ในด้านปฏิบัตินั้นทำทันทีไม่ได้ในฐานะของบรรณาธิการ ต้องมีความสุขุม ต้องมองกาลไกล ในด้านของเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ ด้านของนักเขียน เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนเกินไปกว่าที่ผู้ประกอบการจะลงมาถึงเหมือนกับที่เราสัมผัสอยู่ แต่ในขณะเดียวกันเราก็จำเป็นต้องรับนโยบายจากผู้ประกอบการ ดิฉันก็จะใช้วิธีรับไว้ก่อน แต่ขณะเดียวกันก็ค่อยๆแก้โดยใช้เวลาเป็นเครื่องช่วย ค่อยๆแก้ไปที่ละนิดทีละนิด แล้วก็จะเข้ามาสู่จุดที่เราต้องการได้จุดตรงกลาง บางทีเราก็ต้องพยายามโน้มน้าวผู้ประกอบการให้เข้าใจถึงวิธีการทำงานของเราเข้าใจถึงเป้าหมายไกลๆของเราด้วยเหตุนี้เราจำเป็นต้องมีอะไร ต้องรักษาคุณภาพหนังสือไว้อย่างไรบ้าง เช่นหน้ากระดาษลดไม่ได้ ต้องมีหน้ากระดาษที่ดีเพิ่มขึ้น ต้องมีเรื่องที่ดีจากนักเขียน

ที่ดีซึ่งอาจจะต้องใช้ค่าเรื่องแพงขึ้น อะไรอย่างนี้ นี่เป็นตัวอย่าง" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

"ธุรกิจสกุลไทยไม่ใช่ธุรกิจมหาชน เป็นธุรกิจครอบครัว บรรณาธิการก็ยังเป็นลูก ผู้ช่วยก็เป็นลูกสะใภ้ การประชุมก็เป็นครอบครัว การเงินก็ยังเป็นครอบครัว นี่เป็นธุรกิจอีกแบบ เป็นรากฐานในสังคมธุรกิจมานานแล้ว นี่เป็นข้อดี ผลดีในแง่ที่ว่าไม่ต้องฟังเสียงคน 500 คนแต่ฟังเสียงคนสัก 10 คน ก็ดีคนละอย่าง การตัดสินใจอาจจะเด็ดขาดขึ้นแต่ถ้ามองในอีกแง่หนึ่งมีข้อดีอะไรบ้างเป็นเรื่องที่เราต้องเลือกเอาเป็นการดำเนินธุรกิจของเขา ตราบเท่าที่เรายังสามารถทำหนังสือคุณภาพได้" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ,12 เมษายน 2542)

ภาพที่ 5 โครงสร้างบริษัทอักษรโสภณ จำกัด (นิตยสารสกุลไทย)

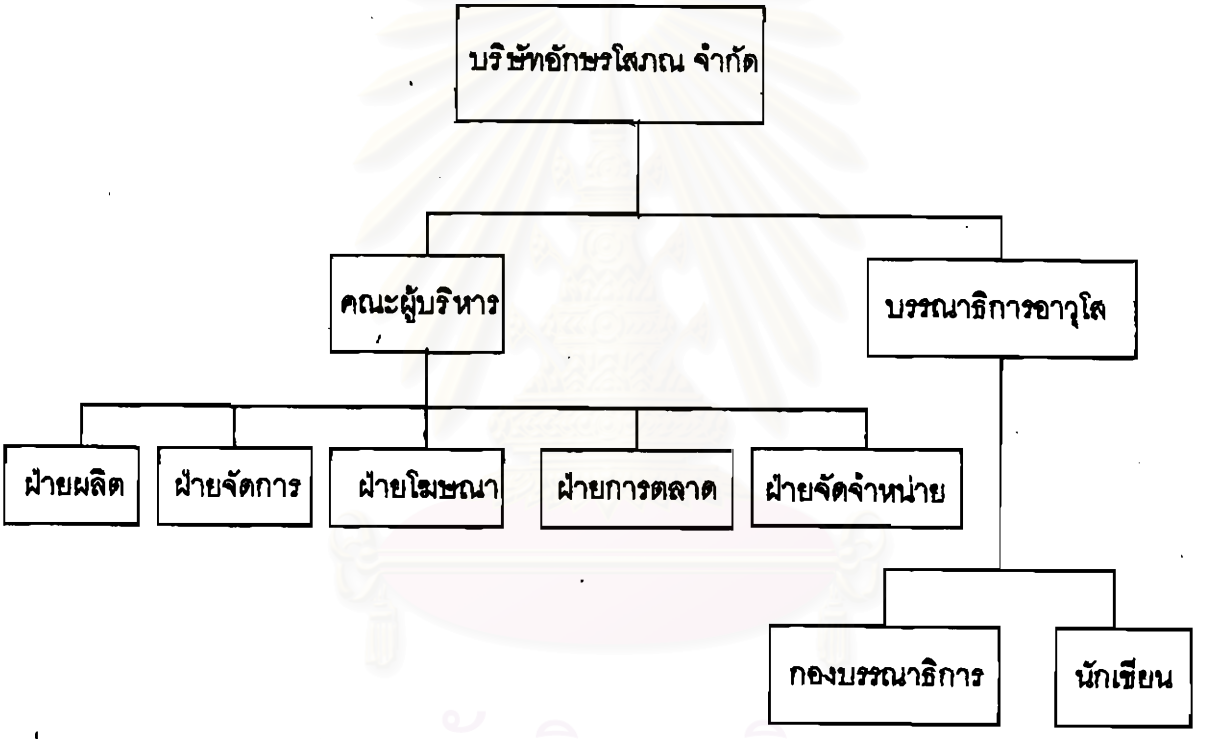

ที่มา : บรรณาธิการอาวุโสของบริษัทอักษรโสภณ จำกัด

การทำงานนิตยสารที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าสำหรับนิตยสารแต่ละฉบับที่ออกมาทั้งในส่วนที่กองบรรณาธิการต้องเป็นผู้ดำเนินการและอีกส่วนหนึ่งคือนักเขียนจากภายนอกบริษัท (นวนิยาย สารคดี บทความ ฯลฯ) ซึ่งไม่ใช่เฉพาะว่าเป็นการทำงานด้านนิตยสาร แต่โดยทั่วไปการดำเนินงานที่มีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อลดหรือช่วยให้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหันมีน้อยที่สุด เนื่องจากการทำงานนิตยสารนั้นมีข้อกำหนดเรื่องการออกวางจำหน่ายเป็นกรอบในการทำงานด้วย คุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ กล่าวถึงการทำงานในกองบรรณาธิการไว้ว่า

"เราวางแผน เราใช้วิธีประชุมทุกวันศุกร์ ประชุมกองบรรณาธิการเพื่อที่จะวางแผนไปข้างหน้า อย่างขณะนี้เราวางแผนไปถึงต้นเดือนมิถุนายนแล้ว วางว่าฉบับนั้นฉบับนี้เราจะมีเรื่อง

หลักๆอะไรบ้าง เรื่องสัมภาษณ์จะเป็นใคร สารคดีจะเป็นเรื่องอะไร ก็วางไปแต่ละฉบับ ขณะเดียวกัน เช่นสัปดาห์นี้ที่ส่งต้นฉบับไปปิดเล่มคืองานสีของฉบับที่จะออกวันที่ 20 เมษายน (3 ฉบับข้างหน้า)ซึ่งต้องใช้เวลาล่วงหน้า แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกเรื่องคือมีจังหวะ งานสีต้องส่งไปก่อนด้วยเหตุที่ว่าต้องใช้เวลาทำ แยกสี ทั้งหน้าปกก็ดีอะไรก็ดีเราต้องส่งไปก่อน ส่วนงานขาวดำเป็นงานที่เรารอได้ เพราะฉะนั้นจะเห็นว่านวนิยายของเราใส่หน้าขาวดำเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุที่ว่านักเขียนบางท่านส่งต้นฉบับล่วงหน้าไม่มากนัก บางท่านก็อาทิตย์ต่ออาทิตย์ คนที่ส่งอาทิตย์ต่ออาทิตย์จะเห็นว่าเรานำไปไว้หน้าหลังที่สุดเพราะเป็นหน้าที่พิมพ์ทีหลังได้ แต่ถ้าคนที่มีต้นฉบับล่วงหน้าอยู่ เราก็เอามาหมุนเวียนเปลี่ยนไปได้เรื่อยๆ ต้องกำหนดระยะเวลา"

"คือระยะเวลาต้องมาก่อน เรากำหนดระยะเวลาว่าวันนี้เราจะส่งงานอะไร เตรียมงานอะไร อย่างขณะนี้กองบรรณาธิการกำลังเตรียมต้นฉบับด่วนของฉบับที่จะออกวันที่ 27 เมษายน ขณะเดียวกันก็เตรียมต้นฉบับสำหรับแผนที่วางไว้จนถึงเดือนมิถุนายนด้วย เช่นติดต่อขอสัมภาษณ์ เช่นต้องไปสัมภาษณ์นางสาวไทย คือเราจะมีชาร์ท (Chart) การทำงานอยู่ คนไหนที่เตรียมล่วงหน้าอะไรไปแค่ไหนก็จะลงไว้เพื่อให้รู้ว่าต้นฉบับเรื่องไหนจะมาก่อนมาหลังทีนี้เมื่อได้ต้นฉบับมาแล้ว บรรณาธิการก็จะต้องมาดู ให้ตัวหนังสือ ให้อะไรต่ออะไร ที่จะต้องส่งพิมพ์ ส่งฝ่ายอาร์ต (Art) ที่จะวาดรูปออกแบบตามขั้นตอนการผลิต" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

จากโครงสร้างข้างต้น บรรณาธิการและผู้ร่วมงาน (ฝ่ายบริหาร กองบรรณาธิการ นักเขียน) เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้งานที่ออกมามีคุณภาพ เปิดกว้างพร้อมรับงานใหม่ๆเข้ามาในขณะเดียวกันยังรักษางานในรูปแบบเดิมไว้ ทำให้นิตยสารเป็นที่ต้องการของผู้อ่านและอยู่ได้ยาวนาน ปัจจัยที่มีส่วนในการทำงานนิตยสารแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ บุคคลภายในองค์กร และนักเขียนมีส่วนช่วยในการดำเนินงานของสกุลไทย

1. บุคคลภายในองค์กร

"มองว่าปัจจัยหลักมาจากบรรณาธิการด้วยหรือเปล่า หมายถึงสามารถผลิตในสิ่งที่ดีคนอื่นมองเห็น บรรณาธิการโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นหนังสืออะไรก็ตามต้องมีบทบาทรับผิดชอบในการทำงานของทุกสิ่งทุกอย่างในหนังสือ แต่สำหรับสกุลไทย ดิฉันมองว่าปัจจัยมาจากหลายฝ่ายด้วยกันที่ทำให้เราเป็นที่ยอมรับ ประการแรกก็คือเราได้นักเขียนที่ดี นักเขียนที่ดีมีส่วนทุ่นภาระบรรณาธิการไปมาก คือเราไม่ต้องไปวิตกกังวลหรือไปคอยแก้ไขหรือจ้ำจี้จ้ำไชในเรื่องของการใช้ภาษาไทยก็ดีหรือว่าวิจารณญาณในการให้รายละเอียดของการเขียนเรื่องบางทีนักเขียนก็จะเสนอความคิดเห็นของเขามาในนั้นที่ดีมาก เป็นการช่วยบรรณาธิการด้วยแล้วก็ผู้ร่วมงานที่เข้าใจกันแล้วก็สามารถที่จะดำเนินงานให้เป็นไปตามที่บรรณาธิการประสงค์ได้คือถ้าบรรณาธิการคนเดียวก็คงจะยากสำหรับหนังสือซึ่งมีหลายลักษณะรวมกันอยู่ในนั้น แล้วก็การทำงานต้องละเอียดมาก แต่ว่าแน่นอนว่าบรรณาธิการจะต้องทุ่มเท ต้องใช้คำว่าทุ่มเท เรียกว่า

ยามหลับยามตื่นเลยที่ต้องหายใจเป็นตัวหนังสือ บางทีกลับไปบ้านแล้วก็ยังต้องโทรศัพท์กันมา หรือว่ารุ่งขึ้นก็ต้องรีบกลับมาแก้ไข ต้องทำงานแบบที่เรียกว่าอุทิศเป็นเลือดเนื้อ" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"คุณสุภัทรติดต่อกับนักเขียนคือการประสานงานกับนักเขียนอื่นๆดีมาก เพราะคำว่าบรรณาธิการสมัยก่อนมีความหมายมาก คนที่จะส่งเรื่องก็ดี นักเขียนที่จะเขียนเรื่องให้หนังสือไหนก็ต้องดูบรรณาธิการด้วย ถ้าบรรณาธิการที่เขาไม่รู้เรื่อง เขาอาจเขียนเรื่องอะไรที่ไม่ค่อยประณีตอะไรมากมายนัก นักเขียนสมัยก่อนคือนอกจากว่านักเขียนบางคนที่เขามีอุดมคติว่าต่อจะให้เขียนยังไงเขาจะเขียนให้ดีที่สุด แต่การที่คนที่ทำหน้าที่บรรณาธิการที่ประสานงานกับนักเขียนจะต้องเป็นคนที่รู้จักนักเขียนทั่วไปและนักเขียนทั่วไปยอมรับอย่างคุณสุภัทร" (สัมภาษณ์ ประยอม ซองทอง , 22 เมษายน 2542)

2. นักเขียน

"ข้อดีคือนิตยสารสกุลไทยเป็นแหล่งสร้างสรรค์นักเขียนที่มีคุณภาพเป็นหลักการที่บรรณาธิการต้องทำ แม้แต่นักเขียนใหญ่ในสกุลไทย ข้อเขียนที่เขียนมาแม้แต่นักเขียนใหญ่เราก็สามารถทักท้วงได้"

"การมีรากฐานที่มีคนสนับสนุนที่ตรงสาขาที่ต้องการเนื่องด้วยมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อ่าน คุณสุภัทรมีความสามารถและรู้ว่าใครสนับสนุนข้อมูลเขาได้ มีสัมพันธไมตรีอันดี เขาทราบว่าใครเก่ง ใครดีเขาก็จะหามาเป็นนักเขียนกิตติมศักดิ์ นี่คือความสามารถที่ต้องทำที่จะให้นิตยสารมีพื้นฐานที่ดี มีความรู้ที่ดี มีสิ่งที่ผู้อ่านต้องการ"

"บางคนอยากส่งงานมา คุณสุภัทรบอกว่าส่งมาเลย อย่างนี้ที่ทำให้สกุลไทยมีความรู้กว้าง มีคนจำนวนมากที่มาสนับสนุน เพราะว่ามิตรไมตรี มนุษยสัมพันธ์ เขาก็จะมาสนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ในด้านสังคม ในด้านจิตวิทยา การศึกษาซึ่งคนในวงการเขาก็อยากจะรู้เขาก็สนับสนุนสกุลไทย เพราะฉะนั้นจะได้กำไรกว่าคนอื่นเพราะว่าโอกาสเปิดกว้าง เป็นหนังสือของคนที่อยู่ในระดับที่จะช่วยเรา คุณสุภัทรเปิดกว้างให้ เมื่อเปิดแล้วก็มีโอกาสเลือกเพราะฉะนั้นเขาก็จะเลือกสิ่งที่ดีๆมาให้สกุลไทยได้ นี่เป็นข้อสำคัญมาก" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

"สกุลไทยอยู่ที่กลุ่มนักเขียนด้วยนะ คือความแตกต่างของนิตยสารเหล่านี้ ในรูปเล่มลักษณะเดียวกัน จะแตกต่างกันที่กลุ่มนักเขียนเป็นจุดหลัก จะแตกต่างกันตรงที่กลุ่มนักเขียนอย่างบางกอกก็มีกลุ่มนักเขียนของเขา ทางนี้เขาก็มีกลุ่มนักเขียนซึ่งถ้าบางคนอาจจะกระเส็นกระสายไปเขียนที่อื่นบ้าง แต่ก็ยังเรียกว่าเป็นกลุ่มที่เขียนอยู่ในสกุลไทยเป็นหลักทำนองนั้นนะคะ ดิฉันคิดว่าอยู่ที่กลุ่มนักเขียนและก็คนส่วนมากมีอุปทานยึดอยู่แล้ว อะไรก็ไม่อยากเปลี่ยน ไม่อยากเปลี่ยนไปอ่านเล่มอื่นอะไรทำนองนี้ เป็นเอกลักษณ์ก็อย่างที่บอก" (สัมภาษณ์ มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ , 29 เมษายน 2542)

ราคาจำหน่ายของนิตยสารสกุลไทย

จากสกุลไทยฉบับแรกจำหน่ายราคา 3 บาท ขนาด 60 หน้า จนถึงปัจจุบันราคาฉบับละ 30 บาท ขนาด 152 หน้าโดยประมาณ สกุลไทยปรับราคาจำหน่ายทั้งสิ้น 13 ครั้ง ดังนี้คือ

การปรับราคาจำหน่ายของนิตยสารสกุลไทยตั้งแต่พ.ศ.2497 ถึงปัจจุบัน

พ.ศ.	ฉบับที่	วันที่เริ่มจำหน่าย	ราคาจำหน่ายฯ (บาท)
2497	ฉ.1-9	1 พ.ย.2497	3
2498	ฉ.10-499,504-982	3 ม.ค.2498	3.50
2507	ฉ.500-503(ฉบับพิเศษ)	27 มี.ค.2507	2
2516	ฉ.983	22 ส.ค.2516	5
2517	ฉ.1018	24 เม.ย.2517	6
2521	ฉ.1243	15 ส.ค.2521	7
2522	ฉ.1345	23 ต.ค.2522	8
2523	ฉ.1358	28 ต.ค.2523	10
2529	ฉ.1665	16 ก.ย.2529	12
2531	ฉ.1733	5 ม.ค.2531	15
2533	ฉ.1862	26 มิ.ย.2533	18
2534	ฉ.1897	26 ก.พ.2534	20
2536	ฉ.2032	28 ก.ย.2536	25
2538	ฉ.2105	21ก.พ.2538	30

การปรับราคาจำหน่ายของสกุลไทยครั้งที่ 2 จากราคา 3.50 บาทมาเป็น 5 บาทนั้นเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวที่สกุลไทยจัดทำประชามติโดยจัดทำแบบสอบถามผู้อ่านเกี่ยวกับการปรับราคา ผลที่ได้จากการสอบถามซึ่งสกุลไทยแจ้งนั้นผู้อ่านส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะปรับราคาและมีการจัดทำสกุลไทยฉบับพิเศษลดราคาจาก 3.50 บาทเป็นฉบับละ 2 บาทในฉบับที่ 500 ถึงฉบับที่ 502 สกุลไทยเรียกว่า "ฉบับครึ่งพัน" การปรับราคาจำหน่ายของสกุลไทยทุกครั้งนั้นสกุลไทยแจ้งให้ผู้อ่านทราบสาเหตุของการปรับราคาว่าสกุลไทยประสบปัญหาราคากระดาษที่สูงขึ้น รวมทั้งอุปกรณ์การพิมพ์อื่นๆมีราคาที่สูงขึ้น

"สภาพเศรษฐกิจบวกกับการปรับปรุงหนังสือจะเห็นว่าเราออก 3.50 บาท หนังสือบางมากเลย การพิมพ์ก็แย่กว่านี้เยอะ ช่วงหลังเรามีการปรับปรุงหนังสืออยู่ทุกปีเพราะฉะนั้นก็ต้องให้หนาขึ้นกระดาษดีขึ้น ส่วนที่เป็นการลงทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นก็เลยจำเป็นต้องเพิ่มแล้วก็บวกกับกระแสข้างนอกหนังสืออื่นก็ปรับราคาขึ้นด้วยเราก็จำเป็นต้องเป็นไปตามกระบวนการ เศรษฐกิจมีส่วนมากเพราะกระดาษขึ้นราคาอยู่เรื่อยๆ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราก็มีผลกระเทือนมาก"

"ดูราคาในท้องตลาดด้วยค่ะ จำเป็นเราต้องอยู่บนแผงท่ามกลางคู่แข่ง ต้องเรียกว่าคู่แข่งนะค่ะ ทั้งหมดดูว่าเรื่องราคาก็เป็นเรื่องสำคัญ เรื่องเศรษฐกิจ คู่แข่ง และตลาดก็มีส่วน" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"ปัญหาเรื่องกระดาษขึ้นมาเรื่อยๆ เราก็จำเป็น ที่จริงช่วงนี้เราควรต้องปรับมากเลย ถ้าเป็นเหตุการณ์ปกติที่ไม่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ เราคงปรับไปตั้งแต่ปีที่แล้ว เพราะว่าทุกวันนี้กระดาษก็ยังขึ้นอยู่เรื่อยๆ ด้วยกระแสที่ว่าคนอ่านก็มีรายได้น้อยลง คนตกงานมากขึ้น ถ้าเราไปปรับราคาขึ้นอีกก็นึกถึงคนอ่านที่เขาต้องคิดแล้วว่า เล่มละ 30 บาท เดือนละ 4 เล่ม 120 บาท ถ้าเราปรับขึ้นมากต้องบวกขึ้นไปอีก เขาก็ต้องเปรียบเทียบว่าถ้าอย่างนี้เขาไปรับรายปักษ์อื่นซึ่งถูกกว่า ต่อเดือนนี้ถูก เราต้องชั่งน้ำหนักเหมือนกันก็เลยยังไม่กล้าขึ้น ทั้งๆที่ว่ารายจ่ายเพิ่มขึ้น"

"การปรับราคาเราจะขึ้นทีหลังเขาเสมอ อย่างขึ้นครั้งสุดท้ายเป็น 30 บาท เขาขึ้นกันไปหมดแล้ว เราถึงได้ขึ้น เกรงคนอ่านเหมือนกันกลัวเขาจะทิ้ง หลังจากปรับราคาแล้วก็ปรับเนื้อหาให้เพิ่มขึ้น คือต้องการให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าเขาเสียเงินเพิ่มขึ้น สมมติว่า 5 บาท แต่ว่าเขาได้อะไรเพิ่มขึ้นมา"

"การปรับราคามีผลจากผู้อ่านทุกครั้งแต่โชคดีที่ผู้อ่านของเราส่วนใหญ่เข้าใจ แต่ก็มีบ้างว่า"ไม่บอกกันเลย"ที่ไม่บอกไม่ใช่อะไรคือการบอกดูเป็นการเอิกเกริกซึ่งเราเห็นว่าเป็นที่เข้าใจดีอยู่แล้วว่าเป็นแบบนี้ กลัวคนอ่านตกใจ"

"แรกๆมีกระทบเหมือนกันที่ว่าสถิติตกลงนิดหนึ่ง อาจจะเกิดความไม่พอใจหรืออะไรอย่างนั้น มองภาพรวมส่วนใหญ่แล้วอาจเป็นไปได้ ก็แค่ฉบับสองฉบับก็กลับมาอย่างเก่า" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

"ขณะนี้เราก็หยุดไว้ตรงราคานี้แล้วไงคะ เรื่องการขึ้นราคาไม่ได้อยู่ที่เราหรอกค่ะ แต่อยู่ที่โน่น ราคากระดาษ ซึ่งขึ้นอยู่เรื่อยๆ ถ้ารัฐบาลสามารถตรึงราคามิให้สูงขึ้นได้หรือสามารถทำให้ต่ำลงได้" ("ปากกาพาที" โดย พจนพร ปีที่ 38 ฉบับที่ 1912 ประจำวันอังคารที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2534)

<u>เทคโนโลยีการพิมพ์</u>

เทคโนโลยี เครื่องพิมพ์และอุปกรณ์การพิมพ์ที่เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงคุณภาพไปตามยุคสมัย ทำให้คุณภาพการพิมพ์หนังสือ และนิตยสารที่ออกมาค่อยๆดีขึ้นตามลำดับ จากการศึกษานิตยสารสกุลไทยฉบับแรกๆ สกุลไทยมีเพียงหน้าสีสองหน้าคือปกหน้าและปกหลัง ต่อมาก็เริ่มมีภาพสีสองสีภายในฉบับแต่ต้องพิมพ์ทีละครั้งและในระยะนั้นสกุลไทยไม่สามารถพิมพ์ภาพสีได้สองหน้าติดกันเนื่องจากปัญหาสีซึม มีสีเลอะเลือนและเกิดภาพซ้อน คุณภาพด้านการพิมพ์ของสกุลไทยยุคแรกไม่ดีนัก

"เรื่องนี้เราเคยตอบไปครั้งหนึ่งแล้วค่ะว่า เป็นปัญหาทางด้านเทคนิคการพิมพ์เรายังพิมพ์สีสีพร้อมกันทั้งสองหน้าลงในกระดาษปรู๊ฟไม่ได้เพราะสีจะซึม ไม่สวยงามพอ จึงจำเป็น

ต้องพิมพ์สีด้านหนึ่งโดยให้มีขาว-ดำเป็นด้านหลัง แต่อย่างไรเราก็จะค่อยๆศึกษาและแก้ไขปรับปรุงไปค่ะ" (สนทนาพาทีกับบรรณาธิการผู้ช่วย โดย สุภัทร สวัสดิรักษ์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1019 ประจำวันพุธที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2517 : 43)

เมื่อเทคโนโลยี เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่างๆมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น ทำให้การพิมพ์ก็ปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ ประกอบกับจำนวนพิมพ์ของสกุลไทยที่มีจำนวนสูงขึ้นมีส่วนทำให้สกุลไทยต้องพัฒนาด้านเทคโนโลยีไปด้วย

"ตอนนั้นสกุลไทยยังมีสำนักงานเล็กๆอยู่ที่ตึกแถวสองชั้น เกือบถึงหัวมุมเสาชิงช้า ด้านถนนบำรุงเมือง มีรถรางแล่นผ่านตรงหัวมุมเสาชิงช้าเป็นร้านอาหารอร่อยชื่อย่งฮั้ว นักเขียนที่มาส่งเรื่องและที่ไปมาหาสู่กันกับชาวคณะผู้จัดทำ ก็มักนัดพบกันที่ร้านอาหารนั้น จึงเป็นเหมือนสโมสรนักเขียนของสกุลไทย เพราะสำนักงานของเราคับแคบ ชั้นล่างเป็นโรงพิมพ์ ตั้งแท่นฉับแกระ (ป้อนกระดาษด้วยมือทีละแผ่น) และแท่นลม (แบบอัตโนมัติ) ยังไม่มีแท่นพิมพ์ระบบอ๊อฟเซ็ต ที่พิมพ์ได้ทีละสี่สี และแท่น Web พิมพ์กระดาษม้วนที่ลงพิมพ์ทีเดียวทั้งฉบับเช่นในปัจจุบัน ชั้นบนเป็นห้องเรียงพิมพ์ห้องเดียว และต่อห้องหลังคาเป็นสำนักงาน พนักงานของเราทำงานกันมาตั้งแต่เรียงพิมพ์ทีละตัวด้วยตัวอักษรหล่อตะกั่ว จนกระทั่งมาเป็นการพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ และใช้ระบบกราฟฟิคดีไซน์โดยคอมพิวเตอร์เช่นในปัจจุบันนี้ที่ได้ย้ายมาอยู่ณ อาคารแห่งใหม่ในซอย ๓๖ สุขุมวิทตั้งแต่พ.ศ.๒๕๑๐แล้ว" (รู้จักนักเขียนดังแต่ครั้งอดีต ปีที่ 37 ฉบับที่ 1881 ประจำวันอังคารที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2533 : 30-31)

"การเปลี่ยนมีส่วนเพราะจำนวนพิมพ์มากขึ้นถ้าไปใช้แท่นพิมพ์ที่ได้ทีละน้อยก็ไม่ทันเวลา"

"มันก็เป็นไปตามลักษณะของโรงพิมพ์ทั้งหลายในเมืองไทยคือเดิมเราก็มาแบบแท่นพิมพ์เล็กๆที่เขาเรียกว่าแท่นฉับแกระ พิมพ์ออกมาทีละแผ่น พิมพ์ด้วยการป้อนมือทีละแผ่นแล้วก็เรียงพิมพ์ด้วยตัวตะกั่ว โรงพิมพ์ทั้งหลายในยุคนั้นก็เป็นแบบนี้ แล้วตอนหลังก็เปลี่ยนมาเป็นแบบแท่นลมคือพิมพ์ออกมา ไม่ต้องใช้มือป้อนแผ่นกระดาษแล้ว ใช้ออกมาตามเครื่องจักรของเขา จากนั้นก็เปลี่ยนมาเป็นแท่นอ๊อฟเซ็ทคือพิมพ์สี เมื่อก่อนพิมพ์แต่ละสี สมมติว่าสองสี สามสี สี่สีไม่มีในสมัยนั้น ต้องพิมพ์ทีละครั้ง พิมพ์สีเหลืองก่อนแล้วก็พิมพ์สีแดงแล้วก็มาพิมพ์ดำทับ อะไรอย่างนั้นเพราะฉะนั้นหนังสือยุคก่อนๆจะเห็นว่าคิ้วคนเรามีสี่คิ้ว ปากเป็นสองปาก สีเหลื่อมอะไรอย่างนี้เพราะว่าพิมพ์ทีละครั้ง จนเดี๋ยวนี้เราพัฒนามาเป็นแท่น Web คือพิมพ์ออกมาทีหนึ่งหลายๆหน้า ตามกระแสของเทคโนโลยีเข้ามาคือบางทีเรายังไม่ได้คิดจะเปลี่ยนหรอกแต่ว่าบริษัทห้างร้านที่เขาเป็นเอเยนต์สั่งเครื่องจักรใหม่ๆ อะไรที่ทันสมัย คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ เขาจะมาเสนอเรา เราก็ต้องเปลี่ยนไป" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"เมื่อผู้อ่านต้องการอย่างไร เราพิจารณาแล้วเห็นว่าพอจะทำได้ก็พยายามสนองตอบ อาจจะเร็วบ้าง ช้าบ้างตามแต่จังหวะของการทำงาน เช่นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงครั้งล่าสุดนี้

*เราได้สถิติมาแล้วว่ามีผู้อ่านชอบมากที่สุดที่ได้เปลี่ยนการพิมพ์หน้าสีจากกระดาษธรรมดามาเป็นกระดาษอาร์ตอย่างดีสีขาวและมัน ถูกรสนิยมของผู้อ่านรวมทั้งการย้ายตำแหน่งแห่งที่ในบางหน้าเพื่อให้ "ก้าวหน้า" ยิ่งขึ้นตามคำเรียกร้องของผู้อ่านของเราๆ*จากบรรณาธิการ ปีที่ 39 ฉบับที่ 1998 ประจำวันอังคารที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2536)

"จากการเรียงพิมพ์ตัวอักษรหล่อตะกั่วด้วยมือในยุคแรก ลงพิมพ์แท่นอัดแกระ แท่นลมพิมพ์ทีละสี ทีละแผ่น มาสู่ยุคที่เรียกว่า 'ไฮ-เทคโนโลยี' ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับระบบของคอมพิวเตอร์ การพิมพ์ก็ทำได้ครั้งเดียวหลายสีตามที่ต้องการออกมาเป็นเล่มเสร็จสรรพในเวลาที่รวดเร็วด้วยจำนวนพิมพ์ที่เพิ่มขึ้นตามเงาจำนวนประชากร"(จากบรรณาธิการ ปีที่ 39 ฉบับที่ 2000 ประจำวันอังคารที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2536)

"เดิมทีเดียว เรากำหนด "มิติใหม่" ด้วยการปรุงรูปโฉมให้มีสีสวยงามทั้งฉบับ สมกับที่ได้สั่งแท่นพิมพ์ใหม่พิมพ์สอดสีได้ทั้งเล่มมา แต่ด้วย "ไฮ-เทคโนโลยี" ที่ล้ำหน้าไปกว่าบุคลากร ทำให้เราต้องมีการจัดอบรมผู้ใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์การผลิตต่างๆซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลา ประกอบกับราคากระดาษที่ยังไม่ลงตัว ทำให้เราไม่สามารถเพิ่มหน้าขึ้นมากกว่านี้ได้"("ด้วยความรักและเคารพ" โดย บรรณาธิการอาวุโส ปีที่ 42 ฉบับที่ 2168 ประจำวันอังคารที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ.2539)

ปัญหาเรื่องการผลิต และการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ในระยะแรกสกุลไทยมีปัญหาด้านการผลิต จากจำนวนพิมพ์ที่เพิ่มขึ้นกับประสิทธิภาพของแท่นพิมพ์ที่ไม่สอดคล้องกัน ทำให้คุณภาพการพิมพ์ที่ลดลง ต้องลดสีเพื่อให้ทำงานเสร็จทันเวลา ซึ่งจากการศึกษาจากตัวนิตยสารสกุลไทยพบว่า มีภาพที่เหลื่อมซ้อนกัน สกุลไทยแก้ปัญหาเรื่องดังกล่าวด้วยการเพิ่มเครื่องพิมพ์ และปรับปรุงอุปกรณ์การพิมพ์ต่างๆ ประกอบกับสกุลไทยกำลังย้ายสถานที่ที่บริเวณเสาชิงช้าไปยังสำนักงานที่ถนนสุขุมวิท (สถานที่ปัจจุบัน)

ต่อมาเทคโนโลยีต่างๆพัฒนาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น สกุลไทยก็ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีอุปกรณ์ที่ดีเพื่อผลิตงานได้ดีและได้ปริมาณที่มากขึ้นตามการเปลี่ยนจำนวนพิมพ์ที่เพิ่มตามการขยายตัวของกลุ่มผู้อ่าน แต่เทคโนโลยีกับบุคลากรของสกุลไทยไม่ได้ตามทันกัน จึงทำให้เกิดปัญหาผิดพลาดในการผลิต ซึ่งคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวว่า

"ปัญหาภายในก็แบ่งออกเป็น 2 แบบ เรื่องของการผลิตเรามีปัญหาจากบุคลากร คือ คุณภาพ ศักยภาพของบุคลากรในบางส่วนยังไม่พร้อมกับเทคนิคที่มี เช่นการทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งคอมพิวเตอร์สามารถทำอะไรได้หลายอย่างแต่ว่าบุคลากรของเรายังตามความก้าวหน้าของคอมพิวเตอร์ยังไม่ทัน เพราะฉะนั้นการประสานงานกันระหว่างฝ่ายที่ต้องรับช่วงกันอย่างเช่นฝ่ายพิมพ์ซึ่งต้องจัดหน้าเสร็จไปสู่ฝ่ายที่จะต้องเอาจากส่วนที่จัดหน้าเสร็จไปถ่ายเพลทฝ่ายพิมพ์พร้อม อีกฝ่าย ศักยภาพไม่ทันกัน ทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้ ในกรณีอย่างนี้มี

ปัญหาเยอะ ต้องนำมาแก้ปัญหามากทุกวัน หรือการตรวจบางทีตัวหายไปบ้าง ผิดบ้าง ทางฝ่ายพิสูจน์อักษรก็ว่าแก้ไขแล้ว ทางนี้ยังไม่ได้แก้ สรุปก็คือการประสานงานกันระหว่างบุคลากรแต่ละฝ่ายมีปัญหา ศักยภาพของแต่ละบุคคลนี่เป็นปัญหาหนึ่งแล้ว" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

<u>โฆษณา</u>

โฆษณาในนิตยสารจัดว่าเป็นรายได้ทางหนึ่งในธุรกิจนิตยสาร อัตราค่าโฆษณาในนิตยสารแต่ละฉบับในส่วนของภาพสี ภาพขาวดำ แต่การที่จะเลือกรับโฆษณาประเภทใดนั้น คุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ กล่าวถึงเกณฑ์การรับโฆษณา และประเภทสินค้าที่สกุลไทยไม่รับ รวมทั้งปัญหาที่เคยเกิดขึ้นไว้ว่า

"ที่จริงก็มีคือโฆษณาประเภทโป๊เราไม่รับ สมัยก่อนมีข้อสองข้อที่เราไม่รับ ทางการเมืองเราไม่รับ สินค้าที่ออกมาเป็นภาพโป๊เราจะไม่รับ แต่ที่นี้บางตัวสินค้า เขานึกว่าที่จริงก็ไม่ใช่ภาพโป๊ เช่นผู้หญิงที่แต่งชุดชั้นใน จริงๆก็ไม่โป๊ แต่ว่าโฆษณาชุดชั้นใน เราก็ไม่รู้คือเราไม่เห็นภาพโฆษณาก่อน ทีนี่การโฆษณา เขาจองหน้าก่อน ทำสัญญาจองหน้านั้นหน้านี้ไป การประสานระหว่างฝ่ายโฆษณากับกองบรรณาธิการยังทำไม่ถึงขั้นที่ว่าเราจะ fix หน้าที่อยู่คู่กับโฆษณาเป็นอย่างนั้น บางฉบับก็เลยแจ็คพ็อต ตอนนี้ไม่กล้าการันตีเลยว่าจะไม่มี ตอนนี้เป็นช่วงที่หนังสือทุกเล่มต้องการโฆษณาแล้วโฆษณาก็มักมาช้า เขามีโอกาสได้เลือก บางทีเล่มนั้นเล่มนี้จะออกแล้วโฆษณาเพิ่งเข้า เราก็บรรจุเรื่องไปแล้ว บางทีก็เป็นเรื่องราชวงศ์ก็มี แต่เราก็พยายามระวัง กำชับอยู่ว่าเวลาโฆษณาเข้ามาขอให้ช่วยดูหน่อยว่าอะไรเป็นอย่างไร ควรต้องเห็นตัว Artwork ก่อนแต่ก็ทำได้ยากมาก เพราะ Artwork แต่ละชิ้นเขาใช้หมุนเวียน เช่นชิ้นนี้ส่งไปทำที่นั่นแล้วมาที่สกุลไทย"

"เขาจะกำหนดตามสัญญา โดยมากเดี๋ยวนี้ครั้งต่อครั้งเมื่อก่อนโฆษณาเจ้าหนึ่งจะลงประจำเลยเป็นเดือนเป็นปี แต่เดี๋ยวนี้เศรษฐกิจไม่ดี เขาก็เลยลงครั้งต่อครั้ง หมุนเวียนไปตามฉบับต่างๆ อัตราค่าโฆษณาเรายังไม่ได้ขึ้น ตอนนี้ขึ้นเราก็ลำบาก ของเราแพงที่สุด ด้วยเหตุที่ว่าจำนวนพิมพ์เราสูง แต่ถ้าแพงกว่านี้ เราก็เห็นใจเขาก็ไม่ไหวเหมือนกัน" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

"อย่างกรณีกระดาษขึ้นราคา ทางเจ้าของขอให้เราลดหน้าลงบ้าง เราก็ลดตามภาวะเศรษฐกิจ หรืออย่างกองโฆษณาจะนำโฆษณาเข้า เราก็ขอว่าฉบับหนึ่งอย่าลงเกิน 10-12 ชิ้นเลยนะ อะไรแบบนี้ เราโชคดีที่คุยกันได้" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ฉบับประจำวันพุธที่ 6 สิงหาคม 2540 : ไลฟ์สไตล์)

"บางท่านที่อาจจะติมาว่าการโฆษณาสินค้าต่างๆในสกุลไทยตอนนี้ชักจะมีมากขึ้น ก็ขอได้โปรดเก็บคำติของท่านไว้ก่อนและโปรดให้ความเห็นใจแก่เรามาแทน ในภาวะที่การดำเนินธุรกิจพิมพ์หนังสือทุกวันนี้กำลังอยู่ในลักษณะจำทน ด้วยสภาพเศรษฐกิจแวดล้อมก็ดี ด้วยความผันผวนเรื่องกระดาษและอุปกรณ์การพิมพ์ทุกชนิดก็ดี การรับโฆษณาสินค้านับเป็นหัวใจ

สำคัญยิ่งที่ทำให้เราไม่ต้องรบกวนท่านผู้อ่านยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้เรื่องการเศรษฐกิจ พูดตรงๆก็ว่ารายได้จากโฆษณาสินค้ามาช่วยถั่วเฉลี่ยรายจ่ายที่สูงขึ้นลิ่วตามสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะคือราคากระดาษ ทำให้เราไม่ต้องขึ้นราคาขายมากกว่านี้ในช่วงขณะนี้ แต่อย่างไรก็ตาม การรับโฆษณาสินค้าเพิ่มขึ้นก็มิได้หมายความว่า เราได้ลดเนื้อหาสาระและความสวยงามซึ่งท่านควรจะได้รับลงไป ตรงกันข้ามสกุลไทยคำนึงถึงเป็นเรื่องสำคัญและเพิ่มความแปลกใหม่ที่ท่านควรจะได้รับลงไป ตรงกันข้ามสกุลไทยคำนึงถึงเป็นเรื่องสำคัญและเพิ่มความแปลกใหม่ที่ท่านควรจะได้ให้มากขึ้น" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1029 ประจำวันพุธที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2517)

"การรับโฆษณาลงหรือไม่รับนั้น ไม่เกี่ยวกับการจะขาดทุนหรือไม่หรอกค่ะ แต่เกี่ยวกับ "สัญญา" ที่ได้ทำกันไว้กับบริษัทโฆษณาธุรกิจต่างๆซึ่งทำกันล่วงหน้าเป็นปี เมื่อถึงจังหวะเวลาบริษัทเหล่านั้นก็นำภาพโฆษณามาให้ซึ่งบางครั้งก็ใกล้เวลาจวนแจหนังสือออกเต็มทน จะสั่งเปลี่ยนก็ไม่ทันเสียแล้ว อย่างไรก็ตามสกุลไทยก็ได้คำนึงถึงข้อนี้อยู่และได้เตือนไปทางฝ่ายโฆษณาทั้งหลายให้ช่วยกันระมัดระวังเรื่องนี้แล้วค่ะ" (สนทนาพาทีกับบรรณาธิการผู้ช่วย โดย สุภัทร สวัสดิรักษ์ ปีที่ 23 ฉบับที่ 1166 ประจำวันอังคารที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2520 : 43)

"หน้าโฆษณานั้นจำเป็นที่จะต้องใช้กระดาษมันค่ะ เพราะได้ค่าโฆษณานี้เองที่ทำให้ "สกุลไทย" ออกมารับใช้ผู้อ่านได้เช่นนี้" (สนทนาพาที โดย ศรัณยา ปีที่ 26 ฉบับที่ 1317 ประจำวันอังคารที่ 15 มกราคม พ.ศ.2523 : 44)

"ศรัณยา เรียนชี้แจงว่าหน้าโฆษณานั้นเป็นสิ่งจำเป็นของการทำนิตยสารจึงใช้กระดาษดี พิมพ์สวย คุณพิมพ์จะเห็นได้ว่าหน้าโฆษณาของเรางามน่าดูทุกหน้าทีเดียวเหมาะแก่การพักสายตาหลังจากที่คร่ำเคร่งจากนวนิยายและสารคดีสนุกๆของสกุลไทยมาตลอดเล่มแล้ว" (สนทนาพาที โดย ศรัณยา ปีที่ 26 ฉบับที่ 1357 ประจำวันอังคารที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2523 : 50)

<u>รางวัลต่าง ๆที่สกุลไทย และนักเขียนที่มีผลงานในสกุลไทยได้รับ</u>

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของสกุลไทย ผลงานที่ปรากฏในนิตยสารถือได้ว่าเป็นนิตยสารที่มีคุณภาพในด้านเนื้อหา จะเห็นได้จากรางวัลเกียรติคุณที่สกุลไทยและบุคคลต่างๆที่มีผลงานในสกุลไทยได้รับนั้นเป็นเครื่องยืนยันในการคัดสรรเนื้อหาที่นำมาเสนอให้ผู้อ่านทั้งตัวนิตยสารสกุลไทยเองและนักเขียนก็มีความสามารถในการผลิตผลงานออกมาเป็นที่ยอมรับซึ่งกลุ่มคนกลุ่มแรกที่ยอมรับในผลงานคือผู้อ่านสกุลไทย อีกทั้งองค์กรต่างๆที่มอบรางวัลให้สกุลไทย รางวัลต่างที่สกุลไทยและนักเขียนที่มีผลงานในสกุลไทยได้รับมีดังนี้คือ

1.นวนิยายที่เคยพิมพ์ลงในสกุลไทยและได้รับรางวัลจากองค์กรต่างๆดังนี้คือ

พ.ศ.	ชื่อเรื่อง	ผู้แต่ง	ประเภท	หมายเหตุ
2511	เรือมนุษย์	กฤษณา อโศกสิน	วรรณกรรมดีเด่นประเภทนวนิยายจากองค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.)	
2515	ตะวันตกดิน	กฤษณา อโศกสิน	วรรณกรรมดีเด่นประเภทนวนิยายจากองค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.)	
2516	ฝันกลางฤดูฝน	กัญญ์ชลา	รางวัลชมเชยจากสมาคมผู้จัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือฯ	
2528	ปูนปิดทอง	กฤษณา อโศกสิน	วรรณคดีสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์)	

2.นวนิยายและสารคดีที่เคยพิมพ์ในนิตยสารสกุลไทยได้รับรางวัลดีเด่นและรางวัลชมเชยจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างพ.ศ.2515-2542 คือรางวัลนวนิยายดีเด่น 5 เรื่อง นวนิยายชมเชย 27 เรื่อง สารคดีดีเด่น 1 เรื่อง สารคดีชมเชย 1 เรื่องดังนี้คือ

พ.ศ.	ชื่อเรื่อง	ผู้แต่ง	ประเภท	หมายเหตุ
2515	ดินแดนแห่งความสงบยามเช้า	"อมราวดี" "สุวรรณี" สุภาว์ เทวกุลฯ สุภัทร สวัสดิรักษ์ ชวงศ์ ฉายะจินดา	ชมเชยประเภทหนังสือสารคดี	
	ด้วยปีกของรัก	สุวรรณี	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2516	รากแก้ว	กฤษณา อโศกสิน	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2518	แผ่นดินคะรินยา	"อมราวดี" สุภัทร สวัสดิรักษ์	ดีเด่นประเภทหนังสือสารคดี	
	พระจันทร์สีน้ำเงิน	สุวรรณี สุคนธา	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2520	ขอจำจนวันตาย	รพีพร	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2523	ไฟหนาว	กฤษณา อโศกสิน	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2525	หนังหน้าไฟ	โสภาค สุวรรณ	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2528	ละครคน	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	

พ.ศ.	ชื่อเรื่อง	ผู้แต่ง	ประเภท	หมายเหตุ
2530	รัตนโกสินทร์	ว.วินิจฉัยกุล	ดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ลานลูกไม้	กัญญ์ชลา	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2531	ภมร	กฤษณา อโศกสิน	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	มณีร้าว	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	สมการวัย	ศรีฟ้า ลดาวัลย์	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2532	แก่นกระพี้	สีฟ้า	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ถ่านเก่าไฟใหม่	กฤษณา อโศกสิน	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	เส้นไหมสีเงิน	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2533	ตุ๊กตามนุษย์	ศรีฟ้า ลดาวัลย์	ดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย	
2534	ลอดลายมังกร	ประภัสสร เสวิกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2535	ขอหมอนใบนั้นที่เธอฝันยามหนุน	ประภัสสร เสวิกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	เพลงบินใบงิ้ว	กฤษณา อโศกสิน	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2536	เท้งเต้ง	สีฟ้า	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ผ้าทอง	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2537	ทรายสีเพลิง	ปิยะพร ศักดิ์เกษม	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2538	คุณชาย	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ฟ้าใกล้ทะเลกว้าง	นราวดี	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2539	นิรมิต	แก้วเก้า	ดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย	
2540	ข้ามสีทันดร	กฤษณา อโศกสิน	ดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ก็รู้ว่าไฟ	เพชรน้ำค้าง	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	ทานตะวัน	ว.วินิจฉัยกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
	เมืองลับแล	มาลา คำจันทร์	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	
2541	รากนครา	ปิยะพร ศักดิ์เกษม	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	พิมพ์ในสกุลไทย พ.ศ.2539-2540
2542	จำหลักไว้ในแผ่นดิน	กฤษณา อโศกสิน	ดีเด่นประเภทหนังสือนวนิยาย	เริ่มพิมพ์ในสกุลไทยตั้งแต่พ.ศ.2539
	สำเภาทอง	ประภัสสร เสวิกุล	ชมเชยประเภทหนังสือนวนิยาย	พิมพ์ในสกุลไทย พ.ศ.2540-2541

2.นิตยสารสกุลไทยได้รับ**รางวัลชมเชยประเภทหนังสือวารสารทั่วไปประจำปีพ.ศ.2526**ของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.นิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารที่ได้รับ**รางวัลวารสารดีเด่นในปีพ.ศ.2526 พ.ศ.2527 รางวัลเกียรติคุณในปีพศ.2529-2530** (เป็นรางวัลสำหรับนิตยสารที่เคยได้รับรางวัลติดต่อกันมาเป็นเวลา 3 ปี) **และรางวัลชมเชยในปีพศ.2531-2532**ของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาผลงานสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

4.นิตยสารสกุลไทยได้รับ**รางวัลนิตยสารดีเด่นที่เสนอผลงานเผยแพร่เกียรติคุณของสุนทรภู่ ในปีครบ ๒๐๐ปีสุนทรภู่** ของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในพ.ศ.2529

5.นิตยสารสกุลไทยเป็นนิตยสารที่ได้รับ**รางวัลพระเกี้ยวทองคำในฐานะที่เป็นนิตยสารส่งเสริมภาษาไทยดีเด่น**ของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ.2536

6.นิตยสารสกุลไทยได้รับ**รางวัลนิตยสารดีเด่นที่มีผลงานส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภค** จากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี ในปีพ.ศ.2536

7.นางกัณหา เคียงศิริ (นามปากกา ก.สุรางคนางค์) เป็นนักเขียนในยุคแรกของนิตยสารสกุลไทยและเป็นผู้จัดทำคอลัมน์ "ถามมลฤดี" ในตอนแรกก่อนที่คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจเป็นผู้จัดทำในช่วงต่อมา (ใช้ชื่อคอลัมน์เดิม) ได้รับการยกย่องให้เป็น**ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2529**

8. นางสุกัญญา ชลศึกษ์ (นามปากกา กฤษณา อโศกสิน กัญญ์ชลา ฯลฯ)ได้รับการยกย่องให้เป็น**ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณกรรม ประจำปี พ.ศ.2531** ต่อมาในปีพ.ศ.2539 ได้รับเลือกให้เป็น**นักเขียนไทยหนึ่งในห้าสิบของนักเขียนโลกผู้มีผลงานดีเด่นทางวรรณกรรม**ที่ประเทศชิลี โดยได้รับเหรียญที่ระลึกของ Gabriela Mistral ต่อมาในปีเดียวกันก็ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาพร้อมกับนายประยอม ซองทอง (นามปากกา "สุดสงวน")

9.อาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ที่ปรึกษาของนิตยสารสกุลไทยได้รับยกย่องให้เป็น**ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาการช่างฝีมือ (แกะสลักผักผลไม้งานดอกไม้ใบตอง)**จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2532

10.ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดชลบุรียกย่องให้รศ.ดร.เพ็ญแข วัจนสุนทร (นามปากกา เพ็ญแข วงศ์สง่า)เป็น **"ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม" สาขามนุษยศาสตร์ (ภาษาและวรรณคดี) ประจำปี พ.ศ.2533**

11.นายสุวัฒน์ วรดิลก (นามปากกา สุวัฒน์ วรดิลก **"รพีพร"** ไพร วิษณุ ฯลฯ ได้รับการยกย่องให้เป็น **ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2534**

12.นายคำสิงห์ ศรีนอก (นามปากกา ลาว คำหอม) ได้รับการยกย่องให้เป็น**ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2535**

13.นายคำสิงห์ ศรีนอก (ลาว คำหอม) ผศ.ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ (ในขณะนั้น) หรือ ว.วินิจฉัยกุล และแก้วเก้า นายประยอม ซองทอง (นามปากกา สุดสงวน) และนายเจริญ มาลาโรจน์ (มาลา คำจันทร์) ได้รับการคัดเลือกให้เป็น **"ผู้อนุรักษ์มรดกไทยดีเด่นด้านภาษาและวรรณกรรมไทย"** พ.ศ.2537 และในปี

เดียวกันนี้ นายประยอม ซองทอง (นามปากกา สุดสงวน) ได้รับยกย่องให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยกรอง) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2537 14.คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ซึ่งที่ปรึกษาและผู้ควบคุมคอลัมน์ "สโมสรสมานมิตร" (นามปากกา "กุลทรัพย์ รุ่งฤดี") "ห้องสมุดสกุลไทย" (นามปากกา "ปถพีรดี") ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (ร้อยแก้วร้อยกรอง) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2536 ได้รับรางวัลพระเกี้ยวทองคำในฐานะที่เป็นบุคคลผู้ส่งเสริมภาษาไทยดีเด่นของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในพ.ศ.2538 และในพ.ศ.2539 คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักอักษรศาสตร์ดีเด่นแห่งปี พ.ศ.2538 จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากคุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจแล้วก็มีนักเขียนของสกุลไทยท่านอื่นๆได้รับการคัดเลือกให้เป็นนักอักษรศาสตร์ดีเด่นจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีเดียวกันคือท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค (นามปากกา ม.ล.บ.) คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร และนายประยอม ซองทอง

15.มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณกรรม ประจำปี พ.ศ.2539

16.นางสุภัทร สวัสดิรักษ์ บรรณาธิการอาวุโสของนิตยสารสกุลไทยได้รับการยกย่องให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (บรรณาธิการ) พร้อมกับรศ.ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาวรรณศิลป์ (นวนิยาย) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในพ.ศ.2540

การจัดจำหน่ายของนิตยสารสกุลไทย

ในยุคแรกสกุลไทยเปิดรับสมาชิกในประเทศ ต่อมาเมื่อสกุลไทยแพร่หลายมากขึ้นและเริ่มมีวางจำหน่ายในต่างประเทศ สกุลไทยเริ่มรับสมาชิกในต่างประเทศ จนมาถึงปัจจุบันที่สกุลไทยงดรับสมาชิกในประเทศเนื่องจากเกิดปัญหาหลายประการเช่น การสูญหาย ชำรุด และผู้อ่านได้รับนิตยสารช้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นความรับผิดชอบของสกุลไทย ต่อมาสกุลไทยเปลี่ยนจากการบอกรับสมาชิกในประเทศเป็นการบอกรับประจำที่ร้านค้าหรือมอเตอร์ไซด์ที่ส่งหนังสือพิมพ์แทน ซึ่งจะสะดวกและเป็นผลดีทั้งต่อสกุลไทยเองและผู้อ่าน เพราะสกุลไทยจะได้รับจำนวนสั่งจองที่ใกล้เคียงกับการจำหน่ายจริงซึ่งจะลดปัญหาการคืนนิตยสารกลับได้น้อยที่สุด ผู้อ่านจะได้รับนิตยสารที่ใหม่ และไม่ชำรุด ในส่วนต่างจังหวัดสกุลไทยก็มีเอเย่นต์รับไปจำหน่าย สายส่งของสกุลไทยจะได้รับนิตยสารจากบริษัทตั้งแต่บ่ายวันจันทร์ทำให้สามารถวางจำหน่ายพร้อมกันได้ในเช้าวันอังคารของสัปดาห์ ปัจจุบันสกุลไทยยังคงเหลือเฉพาะสมาชิกต่างประเทศเท่านั้นแต่ก็น้อยลงเนื่องจากในต่างประเทศมีเอเย่นต์รับนิตยสารสกุลไทยจำหน่ายและผู้อ่านได้รับในเวลาใกล้เคียงกับที่มีการวางแผง

"ในต่างประเทศเรามีทั้งสมาชิกประจำซึ่งเราส่งเองทางไปรษณีย์แล้วก็มีทางเอเย่นต์ต่างประเทศที่ให้เราส่งทางไปรษณีย์อากาศ ส่งทางเครื่องบิน เดี๋ยวนี้สมาชิกน้อยลงเพราะว่าเขาไป

รับตรงจากเอเย่นต์ทางโน้นง่ายกว่าซึ่งเราแนะนำให้เป็นอย่างนั้นด้วยเหตุที่ว่าส่งทางไปรษณีย์นั้น หนึ่งอาจจะหาย สองลักษณะหนังสือที่ส่งไปอาจจะไม่เรียบร้อย แต่ว่าถ้าเราส่งไปทางเอเย่นต์ เรา Pack แบบแข็งแรงเรียบร้อย เพราะฉะนั้นพอไปถึงทางโน้น เขาส่งให้สมาชิกแต่ละรัฐ หนังสือยังคงสภาพดีอยู่ ส่วนในนี้ก็ใช้วิธีเดียวกัน เราไม่มีสมาชิกโดยตรง แต่ว่าให้สมาชิกรับกับร้านหนังสือหรือเอเย่นต์ หรือมอเตอร์ไซด์ส่งตามบ้าน หรือแวะรับประจำกับร้านหนังสือใกล้บ้านใกล้ที่ทำงาน เอเย่นต์มารับจากที่นี้ไป Distribute เอง เพราะว่าถ้าเป็นแบบสมาชิก เมื่อก่อนเราเคยทำ แต่ว่าด้วยบทเรียนมีปัญหามาก หนังสือหาย เพราะฉะนั้นรับอย่างนี้ถ้าหนังสือไม่เรียบร้อยยังไงก็สามารถจะเปลี่ยนได้ที่ร้าน ปัจจุบันนี้สายส่งก็ไม่มีปัญหาอะไร เมื่อก่อนนี้อาจจะมีปัญหาก็คือร้านเช่า แต่เดี๋ยวนี้ซาลงไปแล้ว เมื่อก่อนนี้จะมีแบบร้านเช่าที่มารับจากร้านไปแล้วก็เอามาคืน ทำให้เราจำหน่ายหนังสือไม่ได้ แต่วิธีนี้เรารู้เพราะหนังสือช้ำมากเวลาที่คืนมา ต้องดูแลจัดการไปกับร้านที่เอามาคืนว่าไม่ควรจะให้เช่า ถ้าร้านเช่ามีเพื่อให้คนเช่าอ่านก็ควรซื้อขาดไปเลย ส่วนการรับคืนเรากำหนดว่าไม่ให้เกิน 1 % แต่ก็มีคืน ทุกฉบับที่ว่าให้ขายเกลี้ยงหมดเลยน้อยมาก" สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"ช่วงนี้ก็ไม่ได้สำรวจสักเท่าไร เพราะขึ้นๆลงๆแต่ว่าเราเคยทำได้ก่อนยุค IMF ประมาณเกือบสองแสนฉบับ เมื่อก่อนประมาณแสนห้า สองแสน ขึ้นลงอยู่ในระหว่างนี้ แรกๆก็หลักหมื่นน่าแปลกที่นิตยสารบ้านเราจำนวนพิมพ์ก็ไม่ค่อยสูงเท่าไร ประมาณนี้ก็เรียกว่าสูงแล้ว แต่เราอยากให้สูงกว่านี้ก็ไม่สูง"

"เรามีหลักอยู่ว่าเราจะไม่พิมพ์หนังสือให้เหลือมาก เพราะว่าเราส่งออกไปจำหน่าย เรามีกฎเลยว่าจะต้องเหลือกลับคืนมาตามที่การตลาดเขากำหนดกันอยู่ เพราะฉะนั้นจะไม่พิมพ์ให้เหลือมาก"

"สายส่งทั่วประเทศ มอเตอร์ไซด์ส่งหนังสือและคนที่มารับไปขายรายปลีกย่อย เขาจะมีตัวเลขของเขาอยู่รวมออกมาแล้วเป็นเท่าไร เราก็จะถือตัวเลขนี้เป็นหลักซึ่งไม่น่าจะคืนเยอะ เราก็ไม่ยอมให้คืนเยอะ กระดาษแพง กำไรอยู่ตรงนั้น"

"สมาชิกในประเทศเลิกไปเพราะมีปัญหา เราต้องส่งสมาชิกทางไปรษณีย์แล้วก็ไม่เร็วช้าและหายซึ่งเราต้องรับผิดชอบเยอะเลย ก็แจ้งสมาชิกเลยว่าให้รับกับมอเตอร์ไซด์ส่งหนังสือร้านขายที่เขาสะดวก สะดวกกว่ากันเยอะ พอถึงวันแล้วได้เลย หนังสือไม่ช้ำด้วยแต่ถ้าส่งไปกว่าจะถึง ส่วนต่างจังหวัดเขาก็มีสายส่งของเขา ต่างประเทศเดี๋ยวนี้ก็มีเอเย่นต์เยอะเลยหลายที่ แต่เรายังส่งให้สมาชิกอยู่ เมืองใหญ่ๆในอเมริกาก็มีเอเย่นต์หมดเลย ส่งทางเครื่องบินแล้วก็เร็วด้วยที่อังกฤษ ที่ไซโหวเป็นตลาดใหญ่ของเรา เราวางทั่วไปวันอังคาร เขาก็วางวันอังคารโดยมาก เขามารับหนังสือตั้งแต่บ่ายวันจันทร์" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 3 กันยายน 2542)

"ปรากฏการณ์ที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่งก็คือความนิยมและศรัทธาที่ท่านผู้อ่านมีต่อเรารวมทั้งคนรุ่นใหม่ๆที่เพิ่งหยิบจับสกุลไทยแล้วให้ความเป็นมิตรไมตรีจะสมัครเป็นสมาชิกประจำ"

"หลายท่านถามมาว่าสกุลไทยจะไม่เปิดรับสมาชิกหรืออย่างไร อยากให้เปิดเพราะพร้อมอยู่แล้วที่จะรับประจำ ไม่มีเวลาที่จะไปซื้อหาตามแผงหนังสือ ซึ่งบางทีช้าไปหน่อย สกุลไทยก็หมดไปจากแผงเสียแล้ว"

"อันที่จริงเรื่องนี้เราได้รับฟังอยู่เสมอตลอดมา ยิ่งในระยะนี้ที่สกุลไทยขายดิบขายดีหมดจากร้านหนังสือตั้งแต่วันแรกที่ออกวางตลาด ก็ยิ่งได้รับเสียงเรียกร้องเช่นนี้มากขึ้น เราได้นำมาวิเคราะห์กันครั้งแล้วครั้งเล่า ก็เห็นว่าวิธีที่ดีที่สุดที่ท่านผู้อ่านสกุลไทยภายในประเทศจะได้รับหนังสือสกุลไทยอย่างรวดเร็วตามกำหนดเวลาที่วางตลาดแน่นอน และหนังสือไม่ต้องบอบช้าเพราะการพับหรือยับจากการส่งทางไปรษณีย์ก็คือบอกรับกับร้านหนังสือใกล้บ้านท่านเป็นประจำ หรือมิเช่นนั้น ก็ติดต่อมายังสำนักงานของเรา เพื่อที่จะให้ "สายส่ง" ในเขตของท่านไปบริการ ส่วนต่างประเทศนั้นสกุลไทยเปิดบริการส่งไปรษณีย์ตามอัตราที่พิมพ์อยู่ข้างล่างนี้" (จากบรรณาธิการ ปีที่ 36 ฉบับที่ 1866 ประจำวันอังคารที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2533)

"ส่วนอัตราสมาชิกสกุลไทยมีประกาศอยู่ในหน้า "ด้วยความรักและเคารพ" แล้ว เรารับสมัครเฉพาะสมาชิกต่างประเทศค่ะ ส่วนในประเทศนั้นเปิดโอกาสให้คุณๆติดต่อรับจากร้านหนังสือใกล้บ้านหรือใกล้ที่ทำงาน หรือมอเตอร์ไซด์ส่งหนังสือตามซอยต่างๆซึ่งจะได้รับหนังสือเร็วทันใจและตรงเวลากว่าค่ะ" (ปากกาพาที โดย พจนพร ปีที่ 40 ฉบับที่ 2084 ประจำวันอังคารที่ 27 กันยายน พ.ศ.2537 : 69)

อัตราค่าสมาชิกในประเทศในยุคแรก (พ.ศ.2498)

จำนวน (เดือน)	จำนวน (ฉบับ)	อัตราสมาชิก (บาท)
3	13	45
6	26	85
12	52	160

อัตราค่าสมาชิกต่างประเทศต่อปีปัจจุบัน พ.ศ.2540 (ทางอากาศ)

ประเทศ/ทวีป	อัตราสมาชิก (บาท)
สหรัฐอเมริกา แคนาดา	8,568
อเมริกาใต้	9,096
ยุโรป ออสเตรเลีย	7,296
อาฟริกา	7,920
เอเชีย	6,000
สิงคโปร์ มาเลเซีย	5,040

หมายเหตุ -สกุลไทยงดรับสมาชิกโดยส่งทางเรือทุกประเทศ

มุมมองอื่น ๆที่มีต่อนิตยสารสกุลไทย

จากการศึกษารูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทยและการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ พบว่า สกุลไทยมีภาพลักษณ์ที่ผู้อ่านจดจำได้ ตั้งแต่ขนาดของนิตยสาร ภาพปก เนื้อหาหลักที่สกุลไทยนำเสนอ ทั้งคอลัมน์ที่มีมาตั้งแต่เริ่มต้น และคงอยู่จนถึงปัจจุบัน เป็นเอกลักษณ์คู่กับสกุลไทยรายสัปดาห์ฉบับนี้ อีกทั้งคอลัมน์ต่างๆเปลี่ยนแปลงตามกระแสสังคมและความต้องการของผู้อ่าน

"เอกลักษณ์ของสกุลไทย เราสร้างมานานแล้วและก็พยายามรักษาไว้ เราคงไม่ต้องสร้างอะไรขึ้นมาใหม่ เรารักษาเอกลักษณ์เดิม เพียงแต่ว่าปรับรายละเอียดให้เข้าไปตามยุคสมัย ถ้าจะมองว่าแตกต่างจากหนังสืออื่นไหม คือเรามองตัวเราเองว่าแตกต่าง แตกต่างในข้อที่ว่าในหลายๆอย่างเราอาจยังทำไม่ดีเท่าหนังสืออื่นที่เป็นนิตยสารผู้หญิงด้วยกัน ทุกวันนี้เขาก้าวหน้าไปมากในเรื่องของเทคนิคการพิมพ์ ในการจัดรูปเล่ม ในด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์ เช่นกระดาษดี ทั้งเล่มซึ่งอะไรเหล่านี้ในด้านรูปแบบสกุลไทยอาจจะล้าหลัง นี่เราวิเคราะห์กันอย่างตรงไปตรงมา ในด้านรูปแบบเรายอมรับว่าเราล้าหลังกว่าเขาซึ่งเราไม่สามารถที่จะทำตามเขาได้ทำให้ทันสมัยหรืออะไรอย่างนั้นได้ ด้วยปัจจัยหลายๆอย่างที่เราจำเป็นต้องรักษา เช่นรูปแบบเย็บปกแบบมุงหลังคาอย่างนี้เราก็ยังต้องรักษา แต่ว่าในเนื้อหานี้ก็คิดว่าเราไม่ได้ด้อยไปกว่า"

"อาจจะเป็นที่ว่า หนึ่ง เป็นหนังสือที่อยู่ยงมานานแล้ว คนไทยมีความเคยชินอยู่กับการที่ว่าเคยรับอะไร เคยชอบอะไรจะเปลี่ยนยาก สอง คนไทยส่วนใหญ่ยังยึดมั่นอยู่ในพระราชวงศ์ แล้วหนังสือของเรา Concept หนึ่งก็คือเชิดชูพระราชวงศ์ คิดอย่างเข้าข้างตัวเองว่า สาม คือเราพยายามระมัดระวังทุกสิ่งทุกอย่างที่จะเสนอให้กับผู้อ่านให้มีความถูกต้องในด้านการใช้ภาษาไทย เรื่องของการเสนอเรื่องราวรวมทั้งสำนวนภาษาที่พิมพ์ในนี้ นักเขียนเขียนมาในนี้ เราจะไม่ไปตามกระแสมากนัก อย่างเช่น ภาษาสำนวนอะไรที่หวือหวามาก เราจะพยายามไม่ใช้ในหนังสือของเรา เพื่อให้หนังสือของเราเข้าตามโรงเรียนได้ ห้องสมุดโรงเรียนรับได้ซึ่งเป็นความจริงอย่างนั้น สรุปก็คือพยายามรักษาคุณภาพนั่นเองไม่ให้หย่อนลงในหลายๆด้านแล้วก็พยายามปรับหนังสือให้เป็นไปตามแนวโน้มความต้องการของผู้อ่านอยู่ ถ้าพูดสั้นๆให้สรุปก็คือเราต้องแข่งขันกับตัวเอง เราจะไม่มองคนอื่นเลย แข่งขันกับตัวเราเองในการที่จะทำหนังสือออกมาให้ดีที่สุดแล้วก็มีคุณภาพมากที่สุด"

"Character จำเป็นต้องรักษา เราปรับเปลี่ยนยังไงก็ตาม หนึ่งเราต้องไม่ลด ไม่เปลี่ยน Character เดิมของเรา แล้วก็คุณภาพที่ลดลง จะลดในด้านรูปแบบ เช่นใช้กระดาษดีเปลี่ยนมาเป็นกระดาษพอใช้ได้ หรือว่าลดจำนวนหน้าลงแต่ว่าตัวเนื้อหาที่เป็นคุณภาพลดไม่ได้แต่ว่าจะต้องหาทางเพิ่ม"

"นั่นก็เป็นเหตุผลหนึ่ง เพราะว่าหนังสือเก่าไม่ได้ อยู่นิ่งไม่ได้ก็จะต้องเปลี่ยนไปอยู่เรื่อยๆ นอกจากว่าเป็นคอลัมน์ที่เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของเรา อย่างเช่น คอลัมน์ "สโมสรสมานมิตร" นี้เปลี่ยนไม่ได้ ด้วยเหตุที่ว่าเป็น Character หนึ่งของเราไปแล้ว"

"เราลดคุณภาพกระดาษลง ลดหน้ากระดาษลง เท่ากับว่าลดค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง อาศัยที่ว่าโฆษณาในหนังสือไม่ค่อยกระเทือนมาก คือบริษัทโฆษณาอาจจะเอาขึ้นตาชั่งก็ได้ว่าหนังสือเล่มนั้นเล่มนี้เป็นยังไงแล้วเขาก็ยังคงรักษาของเราไว้อยู่ ก็ได้อาศัยตัวโฆษณาเป็นตัวช่วยบ้าง แต่ถ้าจะพูดถึงกระเทือน กระเทือนทุกเล่ม เราเองก็กระเทือนแม้กระทั่งจำนวนคนซื้อก็ลดลง แต่ว่าไม่มาก" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"ก็คงสรุปได้ว่าเป็นนิตยสารที่อยู่ในระดับนั้นคือ 1.ระวังเรื่องการใช้ภาษามาก 2.มีนักเขียนที่เป็นนักเขียนยอดนิยม ความมุ่งหมายสำคัญจุดหนึ่งก็คือเป็นนิตยสารสาระบันเทิงสำหรับครอบครัว เพราะฉะนั้นการที่กระจายข้อเขียนนอกจากบันเทิงแล้วนี่ยังนึกถึงคนที่อยู่ในครอบครัวด้วย พ่อก็อ่านได้ ลูกก็อ่านได้ นี่เป็นตลอดเวลา 40 กว่าปีของสกุลไทยเขาทำอย่างนี้ตลอด 3.พยายามปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีเหตุการณ์มีเรื่องมีคอลัมน์ที่น่าจะเพิ่มขึ้นมา ดูแล้วจะเห็นว่าเพิ่มขึ้นมามาก 30 บาทไปดูแล้วเกินกว่าหนังสือเล่มละ 100 บาทที่เราซื้อมาหลากหลายจริงๆมากกว่าหนังสือหลายๆฉบับ เป็นที่เราเห็นได้ ตลอดเวลา 40 กว่าปีที่สกุลไทยทำมา" (สัมภาษณ์ ประยอม ซองทอง , 22 เมษายน 2542)

"สกุลไทยเป็นนิตยสารที่มีชื่อเสียงมานานหลายสิบปี นักเขียนจำนวนมากก็ย่อมรู้สึกภูมิใจที่ได้ลงพิมพ์เรื่องสั้นในนิตยสารนี้ ตั้งแต่ประมาณ พ.ศ.๒๕๑๖ (ยังอยู่ในสหรัฐอเมริกา)" (สัมภาษณ์ วินิตา ดิถียนต์ , ทางจดหมาย)

<u>มุมมองอื่นๆของบุคคลเกี่ยวกับนิตยสารสกุลไทย</u>

จากบทที่ 4 "พัฒนาการของนิตยสารสกุลไทย" พบว่า นวนิยายของนักเขียนที่เป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพ ภาพปกและสารคดี บทความที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์ และการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของสกุลไทย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคุณประยอม ซองทอง และ มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ ที่ได้กล่าวไว้ว่า

"เป็นนิตยสารสำหรับครอบครัวที่อ่านได้ทุกระดับ ภาษาไว้ใจได้ เอกลักษณ์ของเขาคือเขายืนยงคือเขาไม่ทำตัวเป็นหนังสือพิมพ์ระดับสูง ไม่ได้วางตัวอย่างนั้น แต่คนทั่วไปพร้อมที่จะรับเอกลักษณ์ ผมว่าเขาอยู่ตรงนี้ คือพยายามทำหนังสือให้เป็นหนังสือที่คนอ่านอ่านได้ทุกระดับชั้น ไม่ได้เอาใจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ"

"จุดเด่นจุดด้อย-หนึ่งนักเขียนอยู่ในความนิยมระดับผู้ใหญ่ สองจุดเด่นในเรื่องการใช้ภาษา ความทันสมัยในการปรับเนื้อหา สกุลไทยมีความรู้สึกกับผู้อ่าน สนองตอบ ผู้อ่านเรียกร้องก็พยายามทำตาม แต่ก็ไม่ทั้งหมดสนองได้ในเปอร์เซ็นต์ที่สูง ในสิ่งที่เขาต้องการ ไม่ขัดนโยบาย อย่างที่เห็นเขาขอร้องให้ไปสัมภาษณ์คนนั้นคนนี้หรือขอร้องให้สัมภาษณ์คนที่จะมาเป็นปก หนังสือของผู้หญิงก็จะมีเรื่องปกและแฟชั่นซึ่งเราจะเห็นว่าคนที่ดังๆในยุคนั้น สมัยนั้นมักขึ้นปกสกุลไทยได้อย่างทั่วถึงมากทั้งข่าวแฟชั่นและคนที่จะมาเป็นปก เขาเอาปกเก่าๆมาให้ดูเราจะเห็นว่านั่นมีดาราดังๆมีเมื่อก่อนเขาเรียกว่าสังคมไฮโซอะไรอย่างนั้น สาวสังคม คนที่อยู่ใน

สายตาของประชาชน เขาใช้อย่างนี้อาจจะไม่ใช่คาราอย่างทุกวันนี้ มีดารานลายแขนงมากและเด่นดัง สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่านี่เป็นจุดเด่นและก็ทำให้คนอ่านเขาชื่นชอบ"

"นี่ที่ผมจะพูดว่าการที่เขาสามารถจะเข้าถึงได้หมายความว่าต้องเข้าถึงข้างในได้ด้วย แล้วก็ข้างในวังเองก็ไว้ใจว่าหนังสือนี้ทำแล้วไม่ทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศ เพราะฉะนั้นนี่เป็นความนิยมอย่างหนึ่งของหนังสือทุกฉบับที่เขามีรูปภาพหรือว่าเรื่องเกี่ยวกับพระราชวงศ์ จะเป็นพระราชวงศ์ของเรา พระราชวงศ์ในต่างประเทศก็ตาม นี่เป็นสิ่งหนึ่งที่ถือว่าเป็นจุดเด่นรวมทั้งปกด้วย ปกหลายภาพทางในวังเรียกเขาไปเองว่าให้ถ่ายอย่างนี้ บางทีอย่างตอนที่ไปเล่นสักวาปีที่แล้ว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาท่านจัดสักวาถวายสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พวกเราก็ไปเล่นสักวา เรียกคุณสุภัทรเข้าไปฉบับเดียวและทรงเลือกรูปลงสกุลไทยเอง และก็จะมีเรื่องที่เป็น INSIDE INFORMATION ท่านผู้หญิงมณีรัตน์ ท่านผู้หญิงมณฑิณี หลายๆคนในนั้นเขียนเรื่องมา อาจจะใช้นามปากกาต่างๆคือเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระราชวงศ์ คือคนทั่วไปไม่รู้ แล้วก็เขียนได้ดี เขียนได้ไม่เสี่ยงต่อการที่เป็นการหมิ่นเพราะเป็นคนภายในที่รู้อะไรควรอะไรไม่ควร นี่เป็นจุดเด่นอันหนึ่งและนี่ผมว่าคนชื่นชอบ คนอ่านที่อยู่ในเมืองไทย ตอนนี้ยิ่งปกเกี่ยวกับพระราชวงศ์ ถ้าสามารถได้รูปที่แปลกไปจากที่อื่น ไม่ใช่รูปทั่วไปที่พอถึงเวลาหนังสือต่างๆขอไป ทางสำนักพระราชวังก็จะให้ อาจจะเป็นรูปเก่าเราขอไปแล้วเราต้องลงคือบางฉบับที่เขาไม่รู้จักทางสำนักพระราชวังไม่รู้จัก ผมว่าคนอ่านโดยเฉพาะที่เป็นผู้หญิงก็จะมีเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่ในใจ" (สัมภาษณ์ ประยอม ซองทอง , 22 เมษายน 2542)

"เขาปรับปรุงอยู่เสมอให้ตามกระแสนิยม แต่ในขณะเดียวกันเขาก็พยายามรักษาเอกลักษณ์ของเขาไว้ เอกลักษณ์นั่นก็คือการทำให้หนังสือสุภาพ อ่านได้ทุกเพศทุกวัย เพราะฉะนั้นเขาอยู่มาได้ตั้งนานก็แสดงว่าเขาต้องมีทั้งคุณทั้งค่า สมัยก่อนโน้นไม่ตามกระแสนิยมเท่าไร เพราะเหตุว่าหนังสือสมัยก่อนคนอ่านตาม หลังๆต้องการคนอ่านมาก เพราะหนึ่งที่เป็นจุดสำคัญก็คือมันมีมากจึงต้องแย่งคนอ่าน หนังสือมีเยอะ มีตัวเลือก เหมือนทีวีก็เหมือนกัน แต่ก่อนยังไงก็ดูช่อง 4 ละครต้องดูช่อง 4 เพราะมีช่องเดียวแล้วมีช่อง 7 อีกช่องเขาก็ไม่ได้หนักละครอะไร เดี๋ยวนี้ละครเยอะ แต่ก่อนมีละครช่องเดียวก็ต้องดู ทำอะไรก็แข่งขันไปหมด ทำอะไรมีธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องแล้วก็ต้องแข่งกัน แม้แต่หนังสือ นิตยสารต่างๆ นิตยสารก็ตก รายได้ตก ผลประโยชน์ตกไปบ้าง บางคนตกไปจนฮวบ บางคนก็ตกไปบางส่วน" (สัมภาษณ์ มล.ศรีฟ้า มหาวรรณ , 29 เมษายน 2542)

<u>มุมมองจากกลุ่มผู้อ่านที่มีต่อนิตยสารสกุลไทย</u>

ในเรื่องกลุ่มผู้อ่านของสกุลไทย เนื่องจากผู้ศึกษาไม่ได้สำรวจเรื่องกลุ่มผู้อ่านของสกุลไทยอย่างละเอียด แต่จากการอ่านคอลัมน์ "สนทนาพาที" (ปัจจุบันคือ "ปากกาพาที") พบว่ากลุ่มผู้อ่านมีทั้งผู้ชายและผู้หญิงในหลากหลายอาชีพ เหตุผลที่ผู้อ่านซื้อนิตยสารสกุลไทยเพราะติดตามอ่านนวนิยายที่พิมพ์ในสกุลไทย อ่านสารคดี และบทความ แต่จากศึกษาในนิตยสารสกุลไทยในหน้าพิเศษที่สกุลไทย

สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อสกุลไทย และการสัมภาษณ์ของผู้ศึกษาทำให้ทราบถึงกลุ่มผู้อ่านที่มีต่อสกุลไทยในมุมมองต่างๆดังนี้คือ

"เจริญขึ้นจนกระทั่งทุกระดับ ชั้นสูงก็อ่านชั้นล่างก็อ่าน แต่ตอนที่ออกใหม่ๆเป็นพวกที่มีความรู้ แม่บ้านที่มีความรู้ แต่ตอนหลังความยิ่งใหญ่ของหนังสือทำให้เข้าได้ทุกชั้น แม่ค้าแม่ขาย เด็กวัยรุ่นก็อ่าน คือจับจิตวิทยาของกลุ่มชนได้เพราะเหตุนี้ทำให้เข้าอยู่ได้ เขามีทุนทรัพย์ดีด้วย สกุลไทยเขาทันสมัยจะมีทั้งเจ้าของ ผู้จัดการ บรรณาธิการมีความรอบรู้อย่างคุณสุภัทร แล้วรู้จักนักเขียนทุกคนเป็นเพื่อนกันกับนักเขียนทุกคนยิ่งทำให้ได้มีโอกาสคัดเลือกดีๆแล้วนักประพันธ์ก็ดีๆทั้งนั้น เพราะคุณสุภัทรรู้จักนักเขียน" (สัมภาษณ์ ขยุ่ม ปัญจพรรค์ , 2 เมษายน 2542)

"ขึ้นอยู่กับสกุลไทย มีการพัฒนาตัวเองหลายด้าน ได้รับรางวัลพระเกี้ยวทองคำ รางวัลจาก สยช.ก็ถูกต้อง มันเป็นภาพสะท้อนอันหนึ่งของคนสองกลุ่มสำหรับสกุลไทยคือ HI-SOCIETY กับชนชั้นกลางคือถ้ามีชนชั้นกลางเป็นพื้นฐานจะอยู่นานแต่ถ้าไฮโซเป็นพื้นฐานหนังสือสกุลไทยจะอยู่ไม่ได้จนถึงเดี๋ยวนี้ เพราะเมื่อมีชนชั้นกลางเป็นพื้นฐาน ความคิดของผู้จัดทำมีการสนองตอบต่อคนชั้นกลางเยอะมากกว่าไฮโซ เพราะฉะนั้นเอาไฮโซเป็นเพียงพริกไทย ผักชี สีกาทำนองนั้น พรมหน้าไว้ทำให้สกุลไทยยืนนานได้ 40 ปี เพราะฉะนั้นอันนี้เท่ากับสกุลไทยเขามีลักษณะที่ยึดพื้นฐานที่ถูกต้องคือชนชั้นกลาง ชนชั้นกลางนี่พึ่งได้ โดยหลักเศรษฐศาสตร์แล้วชนชั้นสูงคือไฮโซ ต่ำสุดคือชนชั้นล่างพึ่งไม่ได้เลย ที่แน่นอนคือชนชั้นกลาง ชนชั้นกลางเปลี่ยนแปลงสังคมพัฒนาการต่างๆคือชนชั้นกลาง เพราะฉะนั้นการที่สกุลไทยเขาอยู่ได้เพราะมีส่วนผสมผสานกันระหว่างไฮโซ ราชสำนักโดยตรงกับชนชั้นกลางโดยเฉพาะชนชั้นกลางที่เป็นปัญญาชน มีการศึกษา ไม่ใช่ชนชั้นกลางในระดับ "บางกอก" หรือว่า "เพลินจิต" สมัยนั้น" (สัมภาษณ์ สุวัฒน์ วรดิลก , 21 มีนาคม 2542)

"จุดด้อยอาจจะพูดได้กว้างๆคือว่าเป็นหนังสือที่ไม่ลงไปสู่ระดับเขาเรียกว่ารากหญ้า จุดล่างมากเขาจะไม่อ่านซึ่งไม่เหมือนบางฉบับที่เขามีปู้ล้างผลาญ อย่างนวนิยายของสกุลไทยเป็นนวนิยายที่คนติดมากจะอยู่ในระดับกลาง ไปให้ระดับแม่ค้าเขาก็จะติดนะเวลาไปเป็นละครโทรทัศน์เขาจะติดมาก เขาก็จะอ่านจากสกุลไทยแต่ว่าถ้าพูดถึงในระดับล่างเขาจะไม่เป็นสมาชิกสกุลไทย นี่ถือว่าเป็นข้อด้อยที่หนังสือของเราไปไม่ถึงเขาแต่ก็ทำไม่ได้ เพราะเหตุว่าจะไปแบ่งครึ่งอย่างไร เรื่องต่างๆก็ในเมื่อกำหนดเป็นนโยบาย เป็นระดับนี้ แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่ได้ระดับแม่ค้า เป็นครู คนทำงานในองค์กรแต่ส่วนมากเขาจะเป็นคนในระดับที่ว่าเขาจะต้องการความรู้ความบันเทิงที่อยู่ในระดับหนึ่ง ไม่ใช่เรื่องที่ฆ่ากันปู้ล้างผลาญ นวนิยายที่อ่านแล้วมัน ข้อด้อยอีกอย่างหนึ่งก็คือการเขียนเพื่อชีวิตที่ไหม่เหลือเกินมีน้อยเหมือนกัน เราก็ยอมรับนักเขียนใหม่ๆ เช่นคุณมาลา คำจันทร์ ก็ดังได้รับรางวัล" (สัมภาษณ์ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ , 12 เมษายน 2542)

"ก็รู้สึกว่าเป็นหนังสือคุณภาพ มีอายุยาวนานมาก ก็ยังมีคนอ่านรุ่นใหม่ติดตามอ่านจากคุณพ่อคุณแม่และคุณตาคุณยายอย่างน่าทึ่ง เรียกว่าสามารถสื่อความรู้และความบันเทิงได้กับคนทุกรุ่น"

"อ่านได้ดีสำหรับคนทุกรุ่นและมีเนื้อหาที่เน้นคุณภาพตลอดทุกหน้าทุกคอลัมน์" (สัมภาษณ์ วินิตา ดิถียนต์ , ทางจดหมาย)

"สกุลไทยเป็นนิตยสารที่ยาวนานมาก แล้วก็ทราบว่ากำลังจะขึ้นรอบปีที่ ๔๔ ในเร็วนี้ ก็ขอแสดงความยินดีอย่างยิ่งที่รักษาคุณภาพได้มาตลอด สกุลไทยนี่ดิฉันอ่านมาตั้งแต่สาวๆ อ่านมาเรื่อยแล้วก็เห็นพัฒนามาเรื่อยๆ มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา เวลานี้คิดว่าสกุลไทยนี่คนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัยอ่านได้หมด เมื่อก่อนอาจจะเป็นว่าเฉพาะแม่บ้านที่มีความสนใจ แต่เดี๋ยวนี้มีคอลัมน์ต่างๆหลากหลาย แล้วก็มีเรื่องที่ทันสมัย อย่างยลยินอินเตอร์เนต ซึ่งทำให้เรามีโอกาสได้รู้เรื่องใหม่ๆที่ปรากฏอยู่ในอินเตอร์เนต หรืออย่างสารคดีก็มีมากขึ้น เรื่องบันเทิงคดีก็มีมากขึ้น เรื่องดาราซึ่งอยู่ในความสนใจของวัยรุ่นก็เอามาลง แล้วเพิ่งฉบับสุดท้ายก็มีการส่งเสริมให้ใช้แพรวาผ้าไหมไทยก็เห็นว่าสกุลไทยมีการพัฒนามาเรื่อยๆ มีการส่งเสริมสถาบันพระมหากษัตริย์ส่งเสริมให้ใช้ของไทย แล้วที่ชื่นชมมากๆก็คือเรื่องการใช้ภาษา ทางบรรณาธิการรู้สึกว่าจะเคร่งครัดในเรื่องนี้และภาษาที่ออกมาก็จะสละสลวย เป็นภาษาไทยที่ใช้ได้ดี ไม่เป็นพิษไม่เป็นภัยต่อเด็ก ก็ต้องขอแสดงความยินดีด้วยที่มีอายุยืนยาวถึง ๔๔ ปี แล้วก็ขอให้เป็นที่นิยมของประชาชนตลอดไป" ("น้ำใจไมตรีจากท่านผู้อ่านทุกวงการในโอกาสสกุลไทยขึ้นปีที่ ๔๔" สัมภาษณ์ ธารา กนกมณี อดีตผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร ปีที่ 44 ฉบับที่ 2248 ประจำวันอังคารที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 นิตยสารสกุลไทย : 6)

"จริงๆแล้ว 'สกุลไทย' เป็นหนังสือที่ดิฉันเห็นเล่มแรกของหนังสือผู้หญิงตั้งแต่เด็กมาแล้ว เพราะคุณแม่เป็นลูกค้าอยู่ ก็ต้องยอมรับว่าเป็นหนังสือที่มีคุณภาพและคงความมีคุณภาพได้ยาวนานในใจของผู้อ่านได้ขนาดนี้"

"ดิฉันมองว่า'สกุลไทย' ค่อนข้างคอนเซอเวทีฟ (Conservative) คือรักษารูปแบบไว้คงเดิม แต่ในเนื้อหาสาระนั้นพัฒนาและทันสมัยมาก ได้มีการก้าวตามทันโลกถึงแม้ว่าจะคงรูปแบบเดิม แต่ในเนื้อคือความทันยุคทันเหตุการณ์และเป็นตัวอย่างของหนังสือที่ปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยโดยไม่เสียเอกลักษณ์ของตัวเอง และในส่วนของผู้บริโภคเราคิดว่าสมน้ำสมเนื้อ แล้วก็คิดว่าทีมของสกุลไทยเองก็เป็นทีมงานที่มีคุณภาพ"("น้ำใจไมตรีจากท่านผู้อ่านทุกวงการในโอกาสสกุลไทยขึ้นปีที่ ๔๔" สัมภาษณ์ สุดารัตน์ เกยุราพันธ์ ส.ส.กรุงเทพมหานคร ปีที่ 44 ฉบับที่ 2247 ประจำวันอังคารที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 นิตยสารสกุลไทย : 5)

"อ่านมานานแล้ว รู้จักมานานตั้งแต่สมัยมีศรีสัปดาห์ สตรีสาร แล้วก็สกุลไทย ส่วนใหญ่จะอ่านนวนิยายบางเรื่องแต่ผมชอบอ่านบทกวี คนที่บ้านก็อ่าน คิดว่าเป็นหนังสือสตรีที่ดีและอยู่

มาได้นานอยู่ยงคงกระพันแสดงว่าเก่ง อย่างสมัยก่อนมีศรีสัปดาห์ สตรีสารแต่ก็เลิกไป แต่สกุลไทยอยู่ได้ แสดงว่ามีการปรับให้เข้ากับคนอ่านที่เปลี่ยนไปตามรุ่น ซึ่งผู้ขายก็อ่านได้ เช่น สารคดีท่องเที่ยว มีเรื่องแปล มีคอลัมน์หลากหลาย บางคนอาจนึกว่าเป็นหนังสือผู้หญิง แต่จริงๆแล้วผมว่าเป็นหนังสือครอบครัวมากกว่า การที่สกุลไทยอยู่มาได้แสดงว่าปรับปรุงมาตลอด คงต้องขอให้รักษาความเป็นหนังสือครอบครัว ราคาสำคัญ รูปแบบอย่าหรูหรามาก เพราะจะแพง แล้วเข้าไม่ถึงครอบครัวที่เขาต้องหาเงินมาซื้ออ่าน" ("น้ำใจไมตรีจากท่านผู้อ่านทุกวงการในโอกาสสกุลไทยขึ้นปีที่ ๔๔" สัมภาษณ์ รศ.ดร.นรนิติ เศรษฐบุตร อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 44 ฉบับที่ 2246 ประจำวันอังคารที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2540 นิตยสารสกุลไทย:8)

"สำหรับคนทำหนังสือ นิตยสาร อันรวมทั้งผู้เขียนและผู้อ่านทั้งหลาย เรายินดีที่ท่านนายกรัฐมนตรีผู้นี้เป็นคนอ่านหนังสือ เป็นนักอ่านและเป็นผู้ใฝ่ใจต่อภาษาและวรรณกรรมไทย"

"เมื่อปีที่แล้วที่สกุลไทยจัดทำฉบับพิเศษขึ้นรอบปีที่ ๔๓ ฉบับที่ ๒๑๙๕ ท่านได้กรุณาส่งน้ำใจไมตรีมาดังนี้"

"รู้จักสกุลไทยมานานแล้วนะครับ ยินดีด้วยกับบรรณาธิการและผู้บริหารที่สามารถรักษาระดับและลูกค้าของหนังสือไว้ได้เหนียวแน่นอย่างนี้ ผมว่าเป็นสิ่งที่น่าศึกษาสำหรับคนทำหนังสือ เพราะ ๔๓ ปีของสกุลไทยมีแต่การพัฒนา เห็นรูปเล่มอย่างนี้ แต่เนื้อหาทันสมัยมาก มีบทความ รายงาน สารคดีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทั้งเรื่องวัฒนธรรม ภาษา เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมืองในบางครั้ง ทำให้คนอ่านได้ประโยชน์หลายด้าน"

"สกุลไทย มีความเป็นตัวของตัวเองมาก ผมสังเกตดู มีความระมัดระวังสูงในการใช้ภาษาไทยและการคัดสรรเรื่องที่จะเสนอ โดยส่วนตัวผมเป็นคนชอบอ่านหนังสือทุกชนิดดังนั้น แม้ไม่ค่อยมีเวลาอย่างไร หนังสือก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้" (ด้วยความรักและเคารพ โดย บรรณาธิการอาวุโส ปีที่ 44 ฉบับที่ 2249 ประจำวันอังคารที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2540)

หมายเหตุ *ท่านนายกรัฐมนตรี คือ นายชวน หลีกภัย

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบและการนำเสนอเนื้อหาของสกุลไทยคาดว่าจะเปลี่ยนแปลงอย่างเคยเป็นมา คือเปลี่ยนแบบค่อยเป็นค่อยไป สิ่งใดที่ดีและเป็นเอกลักษณ์ของสกุลไทยก็จะยังคงอยู่ แต่สิ่งที่จะเปลี่ยนคือเรื่องที่ผันแปรไปตามกระแสสังคม เว้นแต่สิ่งที่บรรณาธิการวางแผนการปรับปรุงในอนาคตว่าคุณภาพของนิตยสารควรจะดีขึ้น ซึ่งคุณสุภัทร สวัสดิรักษ์ ได้พูดถึงเรื่องดังกล่าวไว้ว่า

"มองในแง่บรรณาธิการก่อน จริงๆแล้วคิดว่าคนที่ทำหนังสือทั้งหลายคงจะไม่หยุดอยู่แค่ผลงานที่เสนออยู่ตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน คงไม่หยุดนิ่งอยู่แค่นี้ ตัวเองก็เป็นอย่างนั้นคือคิดว่ามันควรจะมีหนทางของการทำงานที่พัฒนาขึ้นแล้วก็ไปดีกว่านี้อีกยาวนานอีกหลายๆรูปแบบแล้วก็

ยาวนาน สำหรับสกุลไทยดิฉันเคยคิดว่าควรจะมีวาระของการปรับรูปโฉมซึ่งจริงๆแล้วก็ปรับมาเรื่อยแต่ปรับมาในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป แต่ตัวเองอยากให้ปรับแบบต้องเรียกว่า "พลิกรูปโฉม" เราเคยถามไปทางข้อเขียนในนี้ก็ดี หรือว่าเวลามีสัมมนาที่เราจะได้พบกับคนอ่านหรือว่าพบปะใครๆทั้งหลายที่เป็นคนอ่านของเราก็เคยถามว่าถึงเวลาหรือยังที่สกุลไทยควรจะเปลี่ยนรูปโฉมเป็นแทนที่จะเป็นแบบมุงหลังคาก็มาเป็นแบบปิดปกทำหนังสือให้มีความสวยงามขึ้น ส่วนใหญ่ที่ได้คำตอบมาคือ ไม่ต้องการเพราะว่าเขาก็มีเหตุผลของเขา คนอ่านบอกว่าแบบนี้ดีแล้ว ดีด้วยเหตุที่ว่าเขาสามารถจะนำติดตัวได้ง่ายๆ นอนอ่านก็ได้อันนี้สำคัญมากเลยเขาบอกว่านอนอ่านได้แต่หนังสือที่เย็บสันปกหนาทำไม่ได้เลย หนักมาก เกือบจะร้อยทั้งร้อยที่ตอบมาว่าไม่ให้เปลี่ยนจะให้คงอย่างนี้ สิ่งที่ตัวเองอยากเห็นเปลี่ยนไปอีกก็คือคุณภาพของกระดาษ อยากให้เป็นกระดาษที่ดีขึ้น มีสีสัน นี่เป็นเป้าหมายซึ่งก็เคยพูดกับเจ้าของไว้แล้วว่าอยากขอให้วางแผนอนาคตของการปรับปรุงสกุลไทย รูปเล่มเราไม่เปลี่ยน เอาอย่างนี้ แต่ขอให้กระดาษดีขึ้น แล้วก็เป็นไปได้ไหมว่าต่อไปข้างหน้าอยากให้เป็นสีทั้งเล่ม เพื่อความสะดวก ความสวยงาม อะไรหลายๆอย่าง นี่ก็เป็นแผนซึ่งก็ไม่รู้ว่าเราจะทำได้เมื่อไร" (สัมภาษณ์ สุภัทร สวัสดิรักษ์ , 2 เมษายน 2542)

"คุณพจนพรคะ สิ่งที่อยากจะบอกก็คือ อย่าเปลี่ยนรูปเล่มของ "สกุลไทย" เลยนะคะ เพราะว่าดิฉันชินกับรูปเล่มของ "สกุลไทย" แบบนี้มานานนับสิบๆปี เวลาไปไหนจะม้วนให้กลมแล้วใส่ถุงสวยๆอีกทีหนึ่ง หยิบอ่านก็ง่ายและสะดวกด้วยค่ะ ถ้าเป็นรูปเล่มแบบอื่นจะพกพาได้ยากมากค่ะ" (ปากกาพาที โดย พจนพร ปีที่ 44 ฉบับที่ 2252 ประจำวันอังคารที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2540 : 110 -ไม่ทราบชื่อผู้อ่านที่เขียนมาเพราะเป็นลายเซ็นต์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย